

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΛΙΚ

στα ελληνικά

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ**

Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας

επίπεδο B1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΛΙΚ

στα ελληνικά

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΤΩΝ
ΑΣΚΗΣΕΩΝ

επίπεδο Β1

Το τεύχος *ΚΛΙΚ στα ελληνικά – Απαντήσεις των ασκήσεων* συνοδεύει το βιβλίο των Μ. Καρακώργιου & Β. Παναγιωτίδου *ΚΛΙΚ στα ελληνικά, επίπεδο Β1*, ISBN: 978-960-7779-62-5.

Σύνταξη - Επιμέλεια: Κατερίνα Πρανέντση
Μαρία Χρίτη

© Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Καραμαούνα 1, Πλατεία Σκρα, 551 32 Καθαμαριά, Θεσσαλονίκη

τηλ.: +302313 331500

φαξ: +302313 331502

ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: centre@komvos.edu.gr

ιστοσελίδα: <http://www.greeklanguage.gr/>

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη και σύμφωνα με τον Νόμο 2121/1993 και τους λοιπούς κανόνες του Εθνικού και Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Παραγωγή: Εκδόσεις ΖΗΤΗ
www.ziti.gr

Ενότητα 1

ΤΟ ΜΗΛΟ ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΗ ΜΗΛΙΑ ΘΑ ΠΕΣΕΙ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 22

Άσκηση 1 γ

Σελ. 23

- Άσκηση 2
1. τότε έχουμε πληροφορίες για τον χαρακτήρα του ανθρώπου.
 2. Ο δεύτερος τύπος δείχνει έναν πρακτικό άνθρωπο
 3. για τον χαρακτήρα μας
 4. τόσο πιο σοβαρός είναι κάποιος
 5. δηλαδή έναν άνθρωπο που θυμώνει και μαλώνει πολύ εύκολα.
 6. Μήπως τα ανθρώπινα πρόσωπα

- Άσκηση 3
- Ο στόχος του κειμένου είναι να μας παρουσιάσει την άποψη ότι το πρόσωπο και τα χαρακτηριστικά μας δείχνουν τι χαρακτήρες είμαστε.
 - Το μέτωπό του θα προεξέχει.
 - Έχει οριζόντια φρύδια.
 - Έχει μπλε μάτια και το μέτωπό του πηγαίνει προς τα πίσω.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 24

- Άσκηση 1
1. ζώνη	6. προεξέχουν
2. έχει μεγάλη σημασία	7. άνθρωποι με νεύρα
3. απόσταση	8. μέγεθος
4. χωρίζουν	9. άνθρωποι με
5. κανονικό	θάρρος

- Άσκηση 2
1. ξεκινάει: αρχίζει, φτάνει: τελειώνει
 2. συμβολίζει, δίνουν πληροφορίες, φανερώνει

- Άσκηση 3
1. ανώριμος	4. ευγενικός	7. σοβαρή
2. σταθερός	5. σεμνός	8. ικανός
3. έξυπνη	6. δυναμικοί	9. νευρικός

Σελ. 25

Άσκηση 4 1η, 2ε, 3α, 4στ, 5δ, 6ζ, 7β

- Άσκηση 5
1. Α	4. Σ
2. Α	5. Σ
3. Α	

Άσκηση 6

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
πιστεύω	πίστη	πιστός
αρχίζω	αρχή	αρχικός
τελειώνω	τέλος	τελικός
πληροφορώ	πληροφορία	πληροφοριακός
συμβολίζω	σύμβολο	συμβολικός
-	ευαισθησία	ευαίσθητος
φαντάζομαι	φαντασία	φανταστικός
σκέφτομαι	σκέψη	σκεπτικός
ωριμάζω	ωριμότητα	(αν)ώριμος
σημαίνω	σημασία	σημαντικός
-	εξυπνάδα	έξυπνος
-	ευγένεια	ευγενικός
-	σεμνότητα	σεμνός
-	απλότητα	απλός
δυναμώνω	δύναμη	δυναμικός
-	ικανότητα	ικανός
-	νεύρα	νευρικός
-	ευκολία	εύκολος
ηρεμώ	ηρεμία	ήρεμος

Σελ. 26

- Άσκηση 7
1. αρχίζουν	7. ωριμότητα
2. τελειώνουν	8. δυναμικό
3. πληροφορίες	9. ικανότητα
4. φαντασία	10. σεμνή
5. εξυπνάδας	11. απλή
6. πίστης	

Σελ. 27

Άσκηση 8 α4, γ3, δ1, ε2

Σελ. 28

Άσκηση 9 α4, β2-3-5, γ6-7-8, ε8, δ1-9, ζ2, η5-2

Σελ. 30

Άσκηση 1 1δ, 2β, 3ε, 4γ

- Άσκηση 2
- i) 1β, 2γ, 3α
 - ii) 1M, 2M, 3M, 4M, 5M

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 33 «Βλέπω και παρατηρώ»

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
έρωτας	ζωή	πρόσωπο
άνθρωπος	εταιρεία	χαρακτηριστικό
χαρακτήρας	ικανότητα	μέτωπο
διευθυντής	βλεφαρίδα	μάτια
παράγοντας	καρδιά	φρύδι
καθηγητής	ψυχή	μαλλιά
επιχειρηματίας	δουλειά	χαμόγελο
καπετάνιος	σκέψη	χαρτί
ναύτης	γυναίκα	μολύβι
γιατρός	κρίση	μυστικό
πιλότος	μέθοδος	επάγγελμα
δικηγόρος	προσοχή	τεστ
άνδρας		
δρόμος		
υπάλληλος		

Σελ. 35 «...και παρατηρώ»

- A. Από τα αρσενικά σε *-ας* κάποια κατεβάζουν τον τόνο στη γενική πληθυντικού και κάποια όχι.
- B. Τα αρσενικά σε *-ης* δεν αλλάζουν τονισμό σε ενικό και πληθυντικό αριθμό, εκτός αν είναι παροξύτονα, οπότε κατεβάζουν τον τόνο στη γενική πληθυντικού.
- Γ. Από τα αρσενικά σε *-ος* μόνο τα προπαροξύτονα κατεβάζουν τον τόνο σε κάποιες πτώσεις.
- Δ. Τα θηλυκά σε *-α* τονίζουν τη γενική πληθυντικού στη λήγουσα, εκτός από το *ικανότητα* και το *εικόνα*.
- E. Τα οξύτονα θηλυκά σε *-η* κρατάνε τον ίδιο τονισμό παντού, ενώ από τα παροξύτονα, κάποια τονίζουν τη γενική πληθυντικού στη λήγουσα και κάποια όχι. Τα προπαροξύτονα θηλυκά σε *-η* κατεβάζουν τον τόνο σε όλες τις πτώσεις του πληθυντικού.
- ΣΤ. Τα θηλυκά σε *-ος* κλίνονται όπως τα αντίστοιχα αρσενικά, δηλαδή κατεβάζουν τον τόνο στη γενική ενικού και σε κάποιες πτώσεις του πληθυντικού.
- Z. Από τα ουδέτερα σε *-ο*, κάποια προπαροξύτονα κατεβάζουν τον τόνο στη γενική ενικού και πληθυντικού.
- H. Τα ουδέτερα σε *-ι* κάνουν γενική ενικού σε *-ιού* (τονισμένο).
- Θ. Τα ουδέτερα σε *-ο* κάνουν πληθυντικό σε *-α*.
- I. Τα ουδέτερα σε *-ος* κάνουν πληθυντικό σε *-η*.
- Γενικά:
- Τα ουσιαστικά που κλίνονται όπως αυτά που έχουν μπλε χρώμα κατεβάζουν τον τόνο στις πτώσεις που είναι χρωματισμένες.
 - Τα ουσιαστικά που κλίνονται όπως αυτά που έχουν κόκκινο χρώμα σχηματίζουν με ιδιαίτερο τρόπο τις πτώσεις που είναι χρωματισμένες με κόκκινο χρώμα.

Σελ. 36

Άσκηση 2 διάλογος, κατάλογος, διδασκαλία, αίθουσα, βιβλιοθήκη, μελέτη, τραγούδι, επισκέπτης, παράγοντας, καθρέφτης, ικανότητα, εξέταση, μέρος, άλογο, κείμενο, τραπέζι, οικογένεια, ιδέα

Άσκηση 3

	(•) • • •	(•) • •	(•) • • •
έμπορος	έμπορος έμποροι έμπορο	εμπόρου εμπόρων εμπόρους	
κήπος		κήπου κήπων κήπους	
συνήθεια	συνήθεια συνήθειες συνήθεια		συνηθειών
σφραγίδα		σφραγίδας σφραγίδων σφραγίδες	

Σελ. 37

- Άσκηση 5**
1. υποχρεώσεις	9. κίνδυνοι	17. βαθμούς
2. ιδιαιτερότητες	10. απαιτήσεις	18. βοήθεια
3. ηλικίας	11. καθηγητών	19. Πάννη
4. δυσκολίες	12. διαφωνίες	20. ομάδα
5. παιδιά	13. φίλους	21. αγώνα
6. χρόνο	14. βοήθειά	22. δουλειές
7. στιγμές	15. χρόνο	
8. περίοδο	16. δάσκαλο	

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 38

Άσκηση 1

	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
1. Ο γάμος με τη Λωξάντρα είναι ο δεύτερος γάμος για τον Δημητρώ.	✓	
2. Η Λωξάντρα δεν έκανε ποτέ δικά της παιδιά.		✓
3. Η Λωξάντρα έμεινε εντελώς μόνη στο σπίτι μετά τον θάνατο του άντρα της.		✓
4. Ο Γιωργάκης, ο άντρα της Κλειώς, είναι ναυτικός.	✓	
5. Η Άννα είναι η νύφη της Λωξάντρας.		✓
6. Στις αρχές του 20ού αιώνα η Λωξάντρα μετακομίζει.	✓	
7. Η Λωξάντρα δεν έκανε κανένα φίλο στην Αθήνα		✓

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ**Σελ. 39**

Άσκηση 1 1α, 2β, 3α, 4γ

Άσκηση 2 1. κήρος 5. κάνουν ένα 8. συγγενείς
 2. φωνάζει κοριτσάκι 9. προβλήματα
 3. παντρεύεται 6. επιστρέφει 10. εγκαταλείπει
 4. αλλάζουν 7. ήθη και έθιμα 11. ερωτεύεται

Σελ. 40

Άσκηση 3 1α, 2δ, 3γ, 4στ, 5ε

Άσκηση 4 1α, 2β, 3ε, 4δ

Άσκηση 5

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
γεννιέμαι/γεννώ	γέννηση	γεννημένος
γνωρίζω	γνωριμία	γνωστός
αγαπώ	αγάπη	αγαπημένος/ αγαπητός
φιλοξενώ	φιλοξενία	φιλόξενος/ φιλοξενούμενος
μαγειρεύω	μαγειρική/ μαγείρεμα	μαγειρεμένος/ μαγειρευτός
περνάω/-ώ	πέρασμα	περαστικός/ περασμένος
αλλάζω	αλλαγή	αλλαγμένος
γερνάω	γεράματα/γέρος	γερασμένος
ελευθερώνω	ελευθερία	ελεύθερος
επιστρέφω	επιστροφή	-
ταξιδεύω	ταξίδι	ταξιδιωτικός
ερωτεύομαι	έρωτας	ερωτικός/ ερωτευμένος
αποφασίζω	απόφαση	αποφασιστικός/ αποφασισμένος
ξεκινώ	ξεκίνημα	-

Σελ. 41

Άσκηση 6 1. γνωστές 4. απόφαση 7. περαστικοί
 2. μαγειρική 5. ξεκίνημα 8. αγάπη
 3. έρωτας 6. αποφασίζει 9. φιλοξενία

Σελ. 42

Άσκηση 7 1. νύφη 4. ετεροθαλή
 2. πεθερά 5. διαζύγιο, πρώην
 3. πεθερός 6. μοναχοπαίδι

Σελ. 44

Άσκηση 1 1. τη γέννηση 4. παλιά 7. του ζευγαριού
 2. γιορτές 5. τουριστικούς 8. γάμος
 3. αλλάζουν 6. περιοχή 9. το ζευγάρι

ΠΡΟΦΟΡΑ**Σελ. 45**

Άσκηση 1 [j]: βιαστικά, τραπέζια, διάλεξες, γαλάζια, παι-
 διού, κουμπιά, βραδιά, καρδιά
 [ç]: Αλήθεια, αδέρφια, ξαδέλφια, ανίψια, ποιος,
 ποιον, όχι

Άσκηση 2 1. βιολί – βολή 5. πιάνο – πάνω
 2. διόλου – δόλου 6. πιάτα – πάτα
 3. τραπεζιών – τραπεζών 7. ποιος – πώς
 4. όποιος – όπως 8. ίσιος – ίσως

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 46 «Βλέπω και παρατηρώ»**

1. Γιαλαντζί ντολμάδες και χαλβάς.
2. Καφέ.
3. Με δουλειές και μαγειρέματα.
4. Ο γαλατάς, οι ψαράδες, ο μανάβης,
 οι γιαουρτάδες, οι σαλεπιτζήδες,
 οι κουλουρτζήδες κ.ά.

Σελ. 48 «...και παρατηρώ»

1. Ο αριθμός των συλλαβών αυξάνεται από
 τον ενικό στον πληθυντικό αριθμό.

Σελ. 49 «...και παρατηρώ»

1. Ο αριθμός των συλλαβών αυξάνεται στη
 γενική ενικού και στον πληθυντικό αριθμό.

Σελ. 50

Άσκηση 2 παπάς, αλεπού, στόμα, τενεκές, κώμα,
 μπουφές, μουσακάς, βήμα, τσαγκάρης, χαλβάς

Άσκηση 3 1. Οι αλεπούδες 4. τα αποτελέσματα
 2. καφέδες 5. μαμάδες
 3. μανάβηδων 6. τη

Σελ. 51

Άσκηση 4 1. τους καναπέδες
 2. πολλά κρέατα
 3. καβγάδες
 4. Αυτοί οι λεκέδες δεν βγαίνουν
 5. Τα απογεύματα
 6. Οι γιαγιάδες μου ξέρουν να πλέκουν και να
 κεντούν πολύ ωραία
 7. τους τελευταίους λουκουμάδες

Άσκηση 5 1. τη μαμά
 2. στην κουζίνα
 3. τη φιλοξενία, στη μαγειρική
 4. στη Λήμνο, την Ξένια την Αλεξάνδρα, τη
 Βίκυ, τη Μαίρη, τη Δέσποινα, τη Θώμη

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 52

Άσκηση 3 α1, β2, γ1-2, δ1, ε2, στ1, ζ2

Σελ. 53

Άσκηση 4 1. διαβάζει ιστορίες στα εγγόνια του
2. οικογενειακές στιγμές
3. πέρασα πολύ ωραίες στιγμές

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 54

Άσκηση 1 1. καταγωγή / κατοικία / οικογένεια
2. εμφάνιση
3. επάγγελμα / χαρακτήρας, κόμπι

Άσκηση 2 – αντίθεση: *αλλά, παρόλο, καθόλου, ενώ, όμως*
– κάτι ακόμη: *επιπλέον*

Σελ. 55

Άσκηση 3 Α αισιόδοξος, απαισιόδοξος, άσχημος, απλός, αδύνατος
Ν νευρικός, νέος
Θ θαυμάσιος, θαρραλέος
Ρ ριψοκίνδυνος, ήρεμος
Ω ωραίος, ώριμος
Π πανευτυχής, πανέτοιμος
Ο όμορφος, ολοζώντανος
Σ σεμνός, σωστός

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σελ. 56 1. σπίτι 4. υγεία 7. πλούσιες
2. ηλικία 5. ανατροφή
3. ευτυχία 6. οικογένεια

Ενότητα 2

ΑΝ ΔΕΝ ΠΑΙΝΕΣΕΙΣ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΣΟΥ...

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 58

Άσκηση 1 β

Σελ. 59

Άσκηση 2

	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
1. Στην περιοχή Φουτζάν της Κίνας τα σπίτια έχουν τέσσερις ορόφους	✓	
2. Στην περιοχή Φουτζάν της Κίνας σε ένα σπίτι μένουν άνθρωποι με ίδια καταγωγή.	✓	
3. Στο Μαρόκο η θερμοκρασία του σπιτιού αλλάζει ανάλογα με την εξωτερική θερμοκρασία.		✓
4. Τα σπίτια στο Μαρόκο αντέχουν σε κάθε φυσικό φαινόμενο.		✓
5. Σε μια περιοχή της Ταϊλάνδης τα σπίτια είναι υπόγεια.		✓
6. Οι νομάδες έχουν βαριά σπίτια.		✓

Άσκηση 3 1. Γιατί οι νομάδες της Μογγολίας έχουν ανάγκη από μια κατοικία από ελαφρύ υλικό, ενώ οι κάτοικοι της περιοχής Φουτζάν έχουν ανάγκη από μεγάλα σπίτια στα οποία θα μπορούν να μένουν πολλοί άνθρωποι.
2. Ο στόχος του κειμένου είναι να μας δώσει πληροφορίες για τύπους σπιτιών που υπάρχουν σε διάφορους πολιτισμούς.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 60

Άσκηση 1 1. χτίζουν 9. κολόνες
2. λειτουργικό 10. κάτοικοι
3. αντέχει 11. μεταφέρουν
4. φυλή 12. ιδανικό
5. κόστος 13. σεισμούς
6. κολλούν 14. υλικό
7. θερμαίνει 15. σκεπή
8. έδαφος 16. παρόλο

Άσκηση 2 1ε, 2στ, 3α, 4ζ, 5β, 6γ

Σελ. 61

Άσκηση 3 α0, β3, δ1-5, ε1, στ1-2, ζ4

Άσκηση 4 1. Τόπος 5. τόπος 9. τόπου
2. χώρο 6. μέρος 10. μέρη
3. χώροι 7. χώρους
4. μέρος 8. τόπο

Άσκηση 5 1. πρώτη κατοικία 3. η μόνιμη κατοικία
2. το σπίτι 4. σπίτι

Σελ. 62

Άσκηση 6

0	A	B	Γ	A	X	Y	P	O	Δ	E	Z	H
1	Θ	I	K	Λ	M	N	Ξ	Υ	Λ	O	Π	P
2	Π	H	Λ	O	Σ	T	Y	Φ	X	Ψ	Ω	E
3	Γ	A	B	E	T	O	Y	B	Λ	A	Π	P
4	Υ	H	N	K	Δ	K	X	Ω	M	A	T	I
5	Θ	H	K	H	I	T	Ξ	M	A	Λ	Λ	I

Άσκηση 7 1. Σωστό 3. Σωστό 5. Λάθος
2. Λάθος 4. Λάθος 6. Σωστό

Σελ. 63

Άσκηση 9

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
κατοικώ	κάτοικος / κατοικία	κατοικημένος
χτίζω/κτίζω	κτίριο, χτίστης	χτιστός / χτισμένος
-	ξύλο	ξύλινος
-	θάλασσα	θαλασσινός
αντέχω	αντοχή	ανθεκτικός
-	χώμα	χωμάτινος
-	πηλός	πήλινος
κατασκευάζω	κατασκευή	κατασκευαστικός / κατασκευασμένος
αλλάζω	αλλαγή	-
κυκλώνω	κύκλος	κυκλικός
μεταφέρω	μεταφορά	μεταφορικός
-	ύφασμα	υφασμάτινος
-	άχυρο	αχυρένιος
-	μαλλί	μάλλινος
στηρίζω	στήριγμα	-
-	χειμώνας	χειμερινός / χειμωνιάτικος
αναγκάζω	ανάγκη	αναγκάιος / αναγκαστικός
κοστίζω	κόστος	-
ασφαλίζω	ασφάλεια	ασφαλισμένος
-	άνεση	άνετος

Σελ. 64

Άσκηση 10 1. άνετα 3. κατασκευή 5. κόστος
2. κατοίκων 4. αντοχή 6. χτισμένους

Σελ. 66

Άσκηση 1 1δ, 2ε, 3η, 4ζ, 5β, 6α, 7στ, 8ζ

Άσκηση 2 1γ, 2β, 3στ, 4δ, 5ζ, 6ε

Σελ. 67

Άσκηση 3 1. Κάλυψα τους καναπέδες μου με ένα πολύ ωραίο ύφασμα και το σπίτι μου έγινε πολύ όμορφο.
2. Χαιρετίσματα στο σπίτι σου.
3. Τι πληρώνει η υποτροφία που πήρες;
4. Η Σοφία έχει αρκετά προβλήματα με το σπίτι της.
5. Ο Νίκος είναι από σπίτι.
6. Αυτός ο άνθρωπος δεν με ικανοποιεί συναισθηματικά.
7. Πρέπει να κάνω δουλειές, γιατί το σπίτι μου είναι άνω-κάτω.
8. Το κρατικό κανάλι κάλυψε με επιτυχία τον τελικό αγώνα ποδοσφαίρου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 68 «Βλέπω και παρατηρώ»**

1. 144.436 4. 811.139
2. 819.885 5. 954.327
3. 689.257 6. 888.888

Σελ. 69 Ερωτήσεις

1. Μια φίλη της που ζει εκεί.
2. Για την άγρια φύση και την αρχιτεκτονική των σπιτιών του.
3. Γιατί έχει ποτάμια και πυκνά δάση.

Σελ. 72 «...και παρατηρώ»

1. α. Στην 1^η και στην 6^η. στ. Στη 2^η.
β. Στην 2^η και στην 5^η. ζ. Στην 4^η και στην 6^η.
γ. Στην 1^η, στην 3^η, η. Στην 5^η.
στην 4^η. θ. Στην 5^η και στην 6^η.
δ. Στη 2^η. ι. Στην 1^η, στη 2^η
ε. Στη 2^η. και στην 3^η.
2. α. Το αόριστο για να δηλώσει κάτι αόριστο και το οριστικό για να δηλώσει κάτι συγκεκριμένο.
β. Το αόριστο για να δηλώσει αόριστο χρόνο και το οριστικό για να δηλώσει συγκεκριμένο χρόνο.
γ. Το αόριστο για να δηλώσει κάτι αόριστο και το οριστικό για να δηλώσει κάτι συγκεκριμένο.

- δ. Με εκφράσεις που δηλώνουν ποσότητα δεν χρησιμοποιούμε το αόριστο άρθρο.
 ε. Το άρθρο μπορεί και να παραληφθεί.
 στ. Για να δηλώσουμε το επάγγελμα δεν χρησιμοποιείται άρθρο.
3. α. Το αόριστο άρθρο δεν έχει πληθυντικό αριθμό και στον πληθυντικό αριθμό μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις αντωνυμίες: κάτι/μερικοί/κάποιοι.
 β. Κανέννας/καμία/κανένα

Σελ. 73

- Άσκηση 1**
1. Η Λίνα έμεινε μόνη της.
 2. Πλήρωσε τον ΟΤΕ;
 3. Ο θεός μου ο Κώστας είναι μανάβης.
 4. Το Πάσχα βάφουμε αυγά.
 5. Ο μουσικός γράφει μουσική.
 6. Αυτή είναι μια λύση ανάγκης.
 7. Σήμερα έχει λιακάδα και θα βγω έξω.
 8. Ποιος είναι ο αγαπημένος σας μήνας;
 9. Γεννήθηκα στις 23 Οκτωβρίου.
 10. Ο κάτω όροφος είναι το σαλόνι.
 11. Τα μήλα έχουν 3 ευρώ το κιλό.
 12. Η οδός Βενιζέλου είναι πολύ μεγάλη και γνωστή.

- Άσκηση 2**
1. –	4. έναν	7. το	10. Το
2. το	5. ένα	8. μερικά	11. το
3. το	6. Ο	9. Τα	

Σελ. 74

- Άσκηση 3**
1. –	6. ένα	11. μερικά	16. –	21. –
2. –	7. –	12. Μια	17. ο	22. το
3. τη	8. μια	13. του	18. ο	23. –
4. το	9. –	14. το	19. –	24. –
5. μια	10. –	15. του	20. τα	

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 76

- Άσκηση 1** 1β, 2β, 3α, 4γ, 5β, 6α, 7γ, 8γ, 9β, 10α

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 77

- Άσκηση 1** 1β, 2β, 3α, 4α
- Άσκηση 2**
1. κλασική	5. τρίμηνο	8. μοντέρνα
2. επίπλωση	6. ζημιές	9. συνδυάσουμε
3. ευρύχωρο	7. ατομική	10. ρετιρέ
4. φωτεινό	θέρμανση	11. τριάρι

Σελ. 78

Άσκηση 3

0	A	Ω	Υ	Δ	P	A	Υ	Λ	I	K	A	Σ	O	P	A	A
1	Γ	H	Ω	A	T	Π	Φ	O	P	O	I	T	Σ	H	H	P
2	Ξ	A	K	Γ	M	I	Δ	I	O	K	T	H	T	H	Σ	Λ
3	Σ	Y	M	B	O	Λ	A	I	O	A	Π	O	N	Ξ	Ω	Δ
4	E	Ω	Γ	K	O	I	N	O	X	P	H	Σ	T	A	Θ	O
5	M	Λ	E	Δ	E	I	A	N	A	K	A	I	N	I	Σ	H
6	A	P	M	E	T	A	Φ	O	P	I	K	H	E	O	I	Σ
7	T	Δ	I	A	K	O	Σ	M	H	Σ	H	Ξ	Λ	Ψ	A	Z
8	Γ	O	K	M	H	B	A	E	Π	I	Σ	K	E	Y	H	M
9	E	M	A	Σ	Y	N	E	P	Γ	E	I	O	K	P	I	N
10	K	A	Λ	O	P	I	Z	I	K	O	M	I	O	K	A	T
11	T	Θ	A	I	P	E	Σ	T	E	Ξ	O	X	I	K	O	K

- Άσκηση 4** α4, β3, δ1, ε2

Σελ. 79

- Άσκηση 5**
1. ευρύχωρο	7. σωλήνες	13. συνεργεία
2. φωτεινό	8. πλακάκια	14. ατομική
3. περίπου	9. κουφώματα	θέρμανση
4. ανακαίνιση	10. ζημιές	15. κοινόχρηστα
5. ρετιρέ	11. επισκευές	16. συμβόλαια
6. υδραυλικά	12. ιδιοκτήτης	17. τρίμηνο

Σελ. 80

- Άσκηση 6** 1στ, 2ζ, 3α, 4β, 5ε, 6γ

- Άσκηση 7**
1. ασανσέρ	4. κουφώματα	7. ατομική
2. φωτιστικό	5. αυλή	θέρμανση
3. κοινόχρηστα	6. ζημιά	

Άσκηση 9

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
τρέχω	τρέξιμο	–
αγοράζω	αγορά/ αγοραστής	αγορασμένος
ανακαινίζω	ανακαίνιση	ανακαινισμένος
υπογράφω	υπογραφή	–
σπάω	σπάσιμο	σπασμένος
κοστίζω	κόστος	–
υπολογίζω	υπολογισμός/ υπολογιστής	υπολογισμένος
ξοδεύω	έξοδο	–
νοικιάζω	ενοίκιο/ ενοικιαστής	νοικιασμένος
πουλάω	πώληση/ πωλητής	πουλημένος
διακοσμώ	διακόσμηση	διακοσμητικός
συνδυάζω	συνδυασμός	συνδυαστικός
φωτίζω	φως	φωτεινός

Σελ. 81

- Άσκηση 10**
1. τρέξιμο	4. ανακαινισμένο	7. υπογραφή
2. φως	5. συνδυάζει	
3. σπασμένα	6. έξοδα	

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ**Σελ. 84**

- Άσκηση 1
1. σπίτι	4. οικογένεια	7. βρύσες
2. ποδαρικό	5. νοικοκύρης	
3. οικογένειας	6. εξώπορτα	

ΠΡΟΦΟΡΑ**Σελ. 85**

Άσκηση 1 [κ]: Κοζάνης, κουζίνα, κατοικίδια, εξωτερικά, κουφώματα, υδραυλικά, πλακάκια, ιδιοκτήτης, κατοικίας, αρχιτέκτονας, καλή, κατάσταση, κατασκευή, καλοκαίρι, κοντά, καταστήματα, κινηματογράφο.

[c]: κέντρο, αποθήκη, πάρκιγκ, αυτοκίνητα, κήπο, ενοικιαστής, κατοικίδια, ανακαίνιση, πλακάκια, κατοικίας, καλοκαίρι, κίνηση, φαρμακεία.

Άσκηση 2 [κ]: καναπές, ακριβός, ιδιοκτήτης, κάβα, καρέκλα, κλειδιά, κόκκινο, κόκορας, κότες, κουνέλι, κουβέρτα, κουδούνι, κούνια, κουτάλι, σκουπίδι, φακός, σπιτικός, παιδικό, κάτοψη.

[c]: βιβλιοθήκη, καινούριος, κίτρινος, κόκκινο, κίτρινος, ηλικία, ποντίκι, κοιλιά, κεντρικός, κίνηση, μακέτα, δορυφορική κεραία, κεραμίδια, σκεπή, συσκευές, κοιμάμαι.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 86 «Βλέπω και παρατηρώ»**

- Ερωτήσεις: 1. Μόνος του.
2. Μόνη της.
3. Μόνοι τους.
4. Του αρέσει πολύ. Φαίνεται από τις λέξεις *τέτοιο, τόσο, τόση*.
5. Είναι πολύ φωτεινό και άνετο. Φαίνεται από τις λέξεις *τόσο, τόση*.

Σελ. 87 «...και παρατηρώ»

- 1^η ερώτηση: α1, β4, γ2, γ3
2^η ερώτηση: α4, β3, γ2, δ1
3^η ερώτηση: α1, α2, β4, β5, γ3, γ6, γ7, γ8

- Άσκηση 1
- Δεν θα βγω έξω σήμερα. Θέλω να μείνω στο σπίτι μόνος μου.
 - Αυτό είναι το μόνο ρούχο που μου πάει.
 - Με τέτοιο χαρακτήρα που έχει σίγουρα δεν θα τον συμπαθήσει κανείς.
 - Μην επιμένεις. Θα πάω μόνος μου.
 - Ο Μιχάλης είναι το ίδιο κοντός με τον Σωτήρη.
 - Του αρέσει να πηγαίνει μόνος του για ψάρεμα.
 - Ο Γιάννης είναι τόσο όμορφος!
 - Η Άννα και η Κατερίνα συνήθισαν να ζουν μόνες τους.

- Μετά από τόσα χρόνια δεν τον γνώρισα.
- Η Αρετή ζει μόνη της στο χωριό εδώ και πολλά χρόνια.
11. Θέλω κι εγώ ένα τέτοιο φόρεμα.

Σελ. 88

- Άσκηση 2
- Τέτοιες αίθουσες δεν ξαναείδα.
 - Θα δουλέψουμε μόνοι μας.
 - Τόσες φορές τηλεφώνησα στον Δημήτρη!
 - Είδα τόσο κόσμο!
 - Τέτοιοι μαθητές δεν πετυχαίνουν στις εξετάσεις.
 - Ο πρόεδρος ήρθε ο ίδιος στο γραφείο μας.
 - Θέλω κι εγώ ένα τέτοιο αυτοκίνητο.

- Άσκηση 3
- Τόσες
 - μία μόνο
 - μόνοι
 - τόσο
 - η μόνη
 - τόση
 - τόσο

- Άσκηση 4
- Πάντα τέτοιες επιτυχίες!
 - Θα του/της κάνω τα ίδια.
 - Είναι αργά για να αλλάξει κάτι.
 - Περάσαμε πάρα πολλά μαζί.
 - Δεν αλλάζει τίποτα.
 - Όλα ήταν εξαιρετικά, πολύ ωραία.
 - Πολύ συχνά.
 - Έμεινε εντελώς μόνος.
 - Η καθηγήτρια προσωπικά.
 - Ένα ίδιο.
 - Εγώ προσωπικά.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**Σελ. 89****Άσκηση 3**

		1	2	3	4
α.	Αυτές οι κατοικίες είναι από ελαφριά υλικά.	✓			
β.	Πολυκατοικίες με διαμερίσματα στην καρδιά της πόλης.		✓		
γ.	Οι άνθρωποι που μένουν σε αυτό το σπίτι έχουν σίγουρα πολλά χρήματα.			✓	
δ.	Είναι σπίτια όπου κατοικούν νομάδες.	✓			
ε.	Στον δρόμο έχει πολλή κίνηση, μάλλον τα σπίτια έχουν πολλή φασαρία.		✓		
στ.	Μάλλον μένουν άνθρωποι ύστερα από μια καταστροφή.				✓
ζ.	Μια διώροφη μονοκατοικία με πισίνα.			✓	
η.	Σε αυτές τις σκηνές μένουν άνθρωποι προσωρινά.				✓
θ.	Τα σπίτια βλέπουν θάλασσα κι όλα έχουν θέα.			✓	
ι.	Σε αυτές τις σκηνές μένουν άνθρωποι από ανάγκη.				✓
ια.	Είναι τύποι κατοικιών που ανήκουν στο παρελθόν.	✓			

Σελ. 90

Άσκηση 4 α. Ντίνα β. Ζωή γ. φύλακας δ. Κώστας

Άσκηση 5 1. διώροφο 5. ζεστό 9. κοινό
2. ευχάριστοι 6. αγώνα 10. εύκολη
3. μικρή 7. χωρίς στέγη 11. μοναδική
4. ευρύχωρα 8. ευχάριστη 12. δωματιάκι

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 92

Άσκηση 1 1. τοποθεσία
2. εξωτερική περιγραφή
3. εσωτερική περιγραφή
4. σημερινή λειτουργία

Άσκηση 2 – Λέξεις που δείχνουν τόπο: επάνω, δεξιά, μέση
– Λέξεις/φράσεις που περιγράφουν το σπίτι:
διώροφο, πέτρινοι τοίχοι, σκεπή με κεραμίδια,
μπαλκόνι με στέγαστρο

Σελ. 93

Άσκηση 3 Κ κεραμίδια
Τ σκοτεινό
Ι διώροφο
Ρ μικρό
Ι ξύλινο
Ο όμορφο

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σελ. 94 1. γωνιά 4. μπαλκόνια
2. κατοικώ 5. επιπλάκια
3. τραπέζια 6. κλειδί

Ενότητα 3

ΓΙΑ ΟΛΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΡΟΝΟΣ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 96

Άσκηση 1 β

Άσκηση 2 1δ, 2ι, 3ζ, 4ιβ, 5θ, 6ε, 7ιδ, 8γ, 9ιγ

Σελ. 97

Άσκηση 3 1. Να μας δώσει πληροφορίες σχετικά με τον ελεύθερο χρόνο των εφήβων και τον τρόπο αξιοποίησής του.
2. Το κείμενο πετυχαίνει τον στόχο του.
3. Οι ωφέλιμες δραστηριότητες για τους εφήβους είναι να βγαίνουν με τους φίλους τους, να πηγαίνουν κινηματογράφο, να αθλούνται.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 100

Άσκηση 1 1. αξιοποιεί 4. διακρίνουν 7. οφείλουμε
2. διαλέγουν 5. γοπεύει 8. υποχρεώσεις
3. εγκλήματα 6. ωφέλιμος 9. αποτελέσματα

Άσκηση 2 1ε, 2στ, 3γ, 4δ, 5α

Άσκηση 3 1α, 2β, 3γ

Σελ. 101

Άσκηση 4

0	A	Σ	Υ	M	Π	E	P	I	Φ	O	P	A	O	P	A	A
1	Π	P	Ω	T	A	Γ	Ω	N	I	Σ	T	H	Σ	T	H	H
2	A	Φ	Γ	E	Φ	H	B	O	I	H	Φ	Γ	K	Λ	Υ	Λ
3	Σ	K	O	T	Ω	N	Ω	E	P	Φ	T	H	Ξ	N	Φ	Δ
4	Γ	Φ	Π	P	O	B	Λ	H	M	A	T	I	Z	Ω	T	Υ

Άσκηση 5

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
ξεκουράζω	ξεκούραση	ξεκούραστος
επιλέγω	επιλογή	επιλεγμένος
διασκεδάζω	διασκέδαση	διασκεδαστικός
ψυχαγωγώ	ψυχαγωγία	ψυχαγωγικός
σκέφτομαι	σκέψη	σκεπτικός
φαντάζομαι	φαντασία	φανταστικός
αθλούμαι	άθλημα	αθλητικός
ανησυχώ	ανησυχία	ανησυχητικός
γοπεύω	γοπεία	γοπευτικός
γνωρίζω	γνωριμία, γνώση	γνωστός, άγνωστος
απειλώ	απειλή	απειλητικός
κινδυνεύω	κίνδυνος	επικίνδυνος
ωφελώ	ωφέλεια	ωφέλιμος
καταστρέφω	καταστροφή	καταστροφικός
–	δραστηριότητα	δραστήριος

Σελ. 102

Άσκηση 6 1. Σωστό 3. Λάθος 5. Λάθος
2. Σωστό 4. Σωστό

Άσκηση 7 1. ανησυχία 4. σκέψη 7. γνωστό
2. διασκέδαση 5. ωφέλεια 8. διασκέδαση
3. ωφέλιμο 6. επιλογές

Σελ. 103

Άσκηση 8 1ι, 2ια, 3θ, 4γ, 5ζ, 6β, 7στ, 8η, 9ιβ, 10ε, 11α

Σελ. 104

Άσκηση 9 1δ, 2ε, 3γ, 4β

Σελ. 105

Άσκηση 10 α2, β3, γ1, δ7, ε6, στ8, ζ4, η5, θ1-4

Σελ. 107

Άσκηση 1 1ε, 2β, 3στ, 4δ, 5γ

Σελ. 108

Άσκηση 3 1. ώρες 7. χρόνου 13. ώρα
2. χρόνο 8. χρόνος 14. χρονών
3. χρόνος 9. χρόνο 15. ώρες
4. ώρες 10. ώρες 16. ώρες
5. καιρό 11. ώρας
6. χρόνο 12. ώρα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 110 «Βλέπω και παρατηρώ»**

- «Ο Τιτανικός».
- Προβάλλεται η ταινία.
- Γιατί θεωρείται από τις πιο επιτυχημένες όλων των εποχών.
- Από τους μαθητές του σχολείου.

«...και παρατηρώ»

- οι κριτές, την ταινία
- η ταινία, από τους κριτές
- οι μαθητές, εισιτήρια
- τα εισιτήρια, από τους μαθητές
- ο Τζακ, τη Ρόουζ
- η Ρόουζ, από τον Τζακ

Ερωτήσεις

Όταν το ρήμα μπαίνει στην παθητική φωνή το αντικείμενο των προτάσεων 1α, 2α, 3α γίνεται υποκείμενο και το υποκείμενό τους γίνεται ποιητικό αίτιο.

Σελ. 111

- Η Νικολέτα.
- κοιμάται, λούζεται, χτενίζεται, βάφεται, ντύνεται
- Την ίδια / τον εαυτό της.

- Η Νικολέτα.
- Από την ίδια / από τον εαυτό της.

«...και παρατηρώ»

- Την ίδια / τον εαυτό της.
- Την ίδια / τον εαυτό της.
- Την ίδια / τον εαυτό της.
- Την ίδια / τον εαυτό της.

Σελ. 113

Άσκηση 3 πωλούμαι, εξηγούμαι, προπονούμαι, αποτελούμαι, ενοχλούμαι, δημιουργούμαι, γεννιέμαι, απασχολούμαι, υιοθετούμαι, εξαντλούμαι, ικανοποιούμαι, αφηγούμαι, κουνιέμαι, καλλιεργούμαι

Άσκηση 4 1. αφηγείται 4. παίζετε 7. Ενοικιάζονται
2. παίζεται 5. χαιρετιούνται 8. πλένει
3. μιλιούνται 6. προπονούνται 9. ενοχλείται

Σελ. 114

Άσκηση 5 1. απευθύνεται 12. προσφέρονται
2. δημιουργείται 13. απασχολούνται
3. αποτελείται 14. ψυχαγωγούνται
4. ευχόμαστε 15. βρίσκονται
5. δανείζεται 16. σπκώνονται
6. διοργανώνονται 17. πλένονται
7. αφηγούνται 18. χτενίζονται
8. μεταφέρονται 19. Προπονούνται
9. παραπονιέστε 20. πωλείται
10. χρειάζονται 21. ενοικιάζεται
11. χρειάζεται 22. απασχολούνται

Σελ. 115

Άσκηση 6 1. ξυρίζεται 6. ετοιμάζει
2. ενδιαφέρεται 7. κουράζει
3. βάφει 8. λούζει
4. κουράζεσαι 9. βάφεται
5. πλένεται 10. ετοιμάζεται

Άσκηση 7 1. Οι μαθητές εξετάζονται από τον καθηγητή.
2. Η ταινία «Τιτανικός» προβάλλεται από τον κινηματογράφο *Ολύμπια*.
3. Τα πράγματα φορτώνονται στο αυτοκίνητο από τον Κώστα.
4. Τα ρούχα σιδερώνονται από τη μαμά μου, μία φορά την εβδομάδα.
5. Το σπίτι ζεσταίνεται από το καλοριφέρ.
6. Τα λουλούδια ποτίζονται από τον κηπουρό.

Άσκηση 8 1. Η μαμά μου πλένει τα ρούχα.
2. Ο καθηγητής διαβάζει τα θέματα.
3. Οι άνθρωποι καταστρέφουν το περιβάλλον.
4. Τα παιδιά βρέχουν τα ρούχα.
5. Ο κύριος Πετρίδης απασχολεί πέντε άτομα σε αυτήν την εταιρεία.
6. Ο Πέτρος ενοχλεί τον Βασίλη.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 117

Άσκηση 1 1α, 2γ, 3γ, 4β, 5γ, 6β

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 118

- Άσκηση 1
1. καριέρας
 2. ταινία μικρού μήκους
 3. κωμωδία βωβού κινηματογράφου
 4. συνθέτουν
 5. εμφανίσεις

Άσκηση 2

0	A	Ω	K	A	Λ	Λ	I	T	E	X	N	E	Σ	P	A	A
1	Γ	H	Ω	A	Σ	Υ	Γ	K	P	O	T	H	M	A	H	P
2	Ξ	Π	A	P	A	Σ	T	A	Σ	H	T	H	T	H	Σ	Λ
3	Σ	K	H	N	O	Θ	E	T	Ω	A	Π	O	N	Ξ	Ω	Δ
4	E	Ω	Γ	Φ	Ω	T	I	Σ	M	O	Σ	Σ	T	A	Θ	O
5	M	Λ	E	Δ	Υ	Π	O	Ψ	H	Φ	I	O	T	H	T	A
6	A	P	M	E	T	B	P	A	B	E	I	O	E	O	I	Σ
7	T	Δ	I	Π	E	P	I	O	Δ	E	I	A	Λ	Ψ	A	Z
8	Γ	O	A	Υ	T	O	Σ	X	E	Δ	I	A	Z	Ω	H	M
9	E	M	A	Σ	Υ	X	O	P	O	Γ	P	A	Φ	I	A	N

Σελ. 119

Άσκηση 3 1δ, 2β, 3α

Άσκηση 4 1γ, 2β, 3δ, 4α

Άσκηση 5 1στ, 2α, 3γ, 4ε, 5β

Σελ. 120

- Άσκηση 6
1. καριέρας	8. συνθέτουν
2. εντυπωσιακές	9. σκηνοθετούν
3. νέοι	10. ταινιών μικρού μήκους
4. μουσικοί	11. βραβεία
5. σκηνικά	12. κωμωδίες
6. φωτισμό	13. υποψηφιότητες
7. ηθοποιούς	

Σελ. 121

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
μαγεύω	μαγεία, μάγος	μαγευτικός
σημαίνω	σημασία	σημαντικός
δημιουργώ	δημιουργία/ δημιουργός	δημιουργικός
ντύνομαι	ντύσιμο	ντυμένος
συνθέτω	σύνθεση/ συνθέτης	συνθετικός
αξιοποιώ	αξιοποίηση	–
εντυπωσιάζω	εντύπωση	εντυπωσιακός

σκηνοθετώ	σκηνοθεσία/ σκηνοθέτης	σκηνοθετικός
χορογραφώ	χορογραφία/ χορογράφος	–
πρωταγωνιστώ	πρωταγωνιστής	πρωταγωνιστικός
αυτοσχεδιάζω	αυτοσχεδιασμός	αυτοσχέδιος

Σελ. 122

- Άσκηση 8
1. σημαντική	5. χορογραφίες
2. σκηνοθετεί	6. συνθέσεις
3. δημιουργό	7. πρωταγωνίστρια
4. ντύσιμο	

Σελ. 123

- Άσκηση 1
1. ποτό	5. ρεμπέτικο
2. μουσική	6. τραγουδιών
3. συνθέτες	7. τραγουδίστριες
4. πολιτισμό	8. χοροί

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σελ. 124

- Άσκηση 1 [x]: χωριά, χρόνο, έχουν, ασχολίες, χάνουν, χρόνο, χόρτα, χαρές, χωρίς, κόμα, χρειάζονται, χρήματα, κωράφια.
- [ç]: πιο, ευτυχισμένοι, επαρχία, αλήθεια, ψυχία, εξοχή, μολόχες, σχέσεις, καίρονται, εποχές, χειμώνα, χιόνι, κελώνες, κελιδόνια, βατράκια, πάπιες, σκαντζόχοιρους, ευτυχισμένοι.
- Άσκηση 2 [x]: χώρος, κόμα, κώνει, χαμός, αντέχω, ψύχος, ψίχα, χάρη, κώροι, ήχος, χάνι.
- [ç]: παλάτια, κόμα, ανθρωπιά, χιόνι, χυμός, συντροφιά, αντέχει, χέρι, βαφτίσια, πχειό.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 125 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Το πρωί πρέπει να ξυπνάει πολύ νωρίς και το βράδυ να κοιμάται πολύ νωρίς.
2. Πρέπει να φοράει κάθε μέρα κοστούμι και γραβάτα.
3. Η μέση του άρχισε να πονάει γιατί ο Σωτήρης κάθεται πολλές ώρες στο γραφείο.

Σελ. 126 «...και παρατηρώ»

1. Είναι εκφράσεις με το να και ακολουθούν τα ρήματα πρέπει, θέλω, μπορώ, είναι δυνατό
2. Οι εκφράσεις της πρώτης στήλης αφορούν κάτι που θα γίνει μία φορά, ενώ της δεύτερης κάτι που θα γίνει συνεχόμενα ή πολλές φορές.
3. αισθάνομαι, ακούω, αρχίζω, βλέπω, κουράζομαι, μαθαίνω, μου αρέσει, σταματώ, συνεχίζω, συνθηίζω, ξέρω, παύω

Σελ. 127

Άσκηση 2 να κλειδώνω, να μάθω, να τηλεφωνώ,
να φέρνω, να βγαίνω, να ψάχνω, να τρώω,
να δοκιμάζω, να βγάζω, να μπαίνω

Άσκηση 3 1. βλέπω 5. μιλήσω, πω 9. καταλαβαίνει
2. βγαίνω 6. γυρίζεις 10. τρώω
3. ζητήσω 7. έρθεις 11. φύγεις
4. πάω 8. μιλάς

Σελ. 128

Άσκηση 4 1. να τρώω 4. να χορεύει 7. να πίνω
2. να αρχίσω 5. να σε δω
3. να καταλαβαίνω 6. να κερδίσει

Άσκηση 5 1. να μείνω 7. να φέρετε
2. να δίνει 8. να φωνάζεις
3. να οδηγούμε – να φοράμε 9. να έρθεις
4. να οδηγήσεις 10. να μαγειρεύεις
5. να βγω 11. να πονάει
6. να παίζει

Σελ. 130

Άσκηση 3 α2, β1, γ2, δ1, ε1, στ1, ζ2, η2, θ1, ι1

Άσκηση 4 1. σε φόρμα 5. συμμετέχω
2. καθαρή 6. ομαδικά
3. επιδόσεις 7. στόχοι
4. ατομικά αθλήματα 8. μάθημα

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**Σελ. 132**

Άσκηση 1 1. παρουσίαση 3. γενικά σχόλια
2. πλοκή 4. προσωπική γνώμη

Άσκηση 2 μικρού μήκους, απλή πλοκή, συμβολική,
ιστορία αγάπης, κρατάει το ενδιαφέρον

Σελ. 133

Άσκηση 3 E: επιτραπέζιο X: ασχολία
Λ: αθλητισμός P: ρολόι
E: αγώνες O: δραστηριότητα
Y: ύπνος N: κυνήγι
Θ: θέατρο O: ομάδα
E: επίσκεψη Σ: σινεμά
P: ρακέτα
O: ιστορίες
Σ: μπάσκετ

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σελ. 134 1. θέατρο 3. βολτούλα 5. ελεύθερο
2. καφέ 4. φίλους

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 1-3**Σελ. 135**

Άσκηση 1 1. αυστηρός 5. πατέρα 9. συμπεριφορά
2. γυναίκας 6. εγγόνια 10. οικογένεια
3. παιδικά 7. μητέρα
4. αγάπη 8. παππού

Άσκηση 2 1. Λάθος 3. Λάθος 5. Σωστό
2. Σωστό 4. Σωστό 6. Λάθος

Σελ. 138

Άσκηση 4 1. ανώριμος 5. αγενής 9. στενάχωρος
2. κουτός 6. ανώφελος 10. σκοτεινός
3. ανίκανος 7. άχρηστος
4. νευρικός 8. ακίνδυνος

Άσκηση 5 1. το σύμβολο 4. συνθέτη 7. Το μέρος
2. φιλόξενος 5. απλός
3. γερός 6. υδραυλικός

Άσκηση 6 1. βλέπετε 5. παίζετε 9. ίδιο
2. ονειρεύεσαι 6. μαζεύει 10. μόνος μου
3. παίζεται 7. παίζεις
4. σκκώνεται 8. τόση

Άσκηση 7 1. να πάω 5. λάθη
2. απαντήσεις, λύσεων 6. τέτοια
3. γνώσης 7. μόνος
4. ταξιτζήδες

Ενότητα 4

ΠΡΕΣ ΜΟΥ ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΣΟΥ, ΜΑ ΣΟΥ ΠΩ ΠΟΙΟΣ ΕΙΣΑΙ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 140

Άσκηση 1 1. έφηβοι 3. ενήλικες
2. ενήλικες 4. έφηβοι

Άσκηση 2 α2, β4, γ3, δ1

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 142

Άσκηση 1 1. εμπιστοσύνη 7. αντέγραφα
2. γλυκός 8. ψυχρός
3. ένιωσα μεγάλη 9. γείτονας
ντροπή 10. γκρινιάζω
4. ενημερώσει 11. τρυφερός
5. στον άνθρωπό σου 12. καλορίζικο
6. συγχωρήσουν 13. μηδένισε

Άσκηση 2 1ζ, 2α, 3β, 4θ, 5ι, 6δ, 7ε, 8η, 9στ

Σελ. 143

Άσκηση 3

	0												1	2
0	Γ	Α	Π	Ε	Λ	Π	Ι	Σ	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Δ
1	Η	Α	Ι	Σ	Ι	Ο	Δ	Ο	Ξ	Ο	Σ	Β	Α	Ι
2	Κ	Υ	Θ	Υ	Μ	Ω	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Α	Α	Ι
3	Τ	Ε	Π	Ι	Θ	Ε	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Ρ	Β	Α
4	Ε	Κ	Α	Υ	Σ	Τ	Η	Ρ	Ο	Σ	Υ	Υ	Τ	Ν
5	Μ	Υ	Τ	Π	Ρ	Ο	Θ	Υ	Μ	Ο	Σ	Σ	Υ	Ε
6	Π	Ι	Θ	Ε	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Δ	Τ	Υ	Α	Υ
7	Ε	Χ	Θ	Ρ	Ι	Κ	Ο	Σ	Ε	Κ	Α	Δ	Λ	Θ
8	Λ	Ο	Ρ	Χ	Α	Ρ	Ο	Υ	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Υ
9	Η	Λ	Ε	Θ	Ρ	Α	Σ	Υ	Σ	Γ	Η	Κ	Λ	Ν
10	Σ	Υ	Μ	Π	Α	Θ	Η	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Τ	Ο
11	Ρ	Ρ	Κ	Ο	Υ	Ρ	Α	Σ	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Σ
12	Η	Φ	Χ	Α	Μ	Ο	Γ	Ε	Λ	Α	Σ	Τ	Ο	Σ

Σελ. 144

Άσκηση 4 - Κείμενο 1: περίεργος = παράξενος
- Κείμενο 2: δοκίμασα = προσπαθώ
- Κείμενο 2: απείλησα = φοβερίζω
- Κείμενο 3: δεν προλαβαίνω = βρίσκω τον χρόνο να κάνω κάτι
- Κείμενο β: τρομερό = προκαλώ φόβο
- Κείμενο δ: έχουν τον λόγο τους = αιτιολογία

Σελ. 145

Άσκηση 5 1. ίσως 4. Μήπως 7. μήπως
2. μήπως 5. Μήπως 8. Μήπως
3. ίσως 6. Ίσως 9. ίσως, μήπως

Άσκηση 6

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
-	αυστηρότητα	αυστηρός
απελπίζομαι	απελπισία	απελπισμένος απελπιστικός
αισιοδοξώ	αισιοδοξία	αισιόδοξος
-	θράσος	θρασύς
συμπαθώ	συμπάθεια	συμπαθητικός
χαμογελώ	χαμόγελο	χαμογελαστός
χαίρομαι	χαρά	χαρούμενος
θυμώνω	θυμός	θυμωμένος
-	επίθεση	επιθετικός
τεμπελιάζω	τεμπελιά	τεμπέλης
-	ανευθυνότητα	ανεύθυνος
απειλώ	απειλή	απειλητικός
γκρινιάζω	γκρίνια	γκρινιάρης
-	ευγένεια	ευγενικός
-	φίλος, φιλία	φιλικός
-	υπομονή	υπομονετικός

Σελ. 146

Άσκηση 7 1. Σωστό 4. Σωστό 7. Λάθος
2. Λάθος 5. Λάθος 8. Λάθος
3. Λάθος 6. Σωστό 9. Σωστό

Άσκηση 8 1. επιθετικές 5. χαρούμενα
2. χαμογελαστές 6. ανεύθυνα
3. ευγενικές 7. αυστηρότητα
4. συμπαθητικά

Σελ. 147

Άσκηση 9 α3, β4, γ7, δ6, ε5, στ7, ζ1-0, η2

Σελ. 149

Άσκηση 1 Είδη σχέσεων: διαπροσωπικές, κοινωνικές, ερωτικές, προσωπικές, δημόσιες, αισθηματικές, φιλικές, πολιτιστικές, εμπορικές, συμμαχικές, οικονομικές, διπλωματικές, οικονομικές, πολιτικές
Ποιότητα: άριστες, κατάλληλες, καλές, κακές, στενές, τυπικές

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 151 «Βλέπω και παρατηρώ»**

1. Πορτοκαλιές, κόκκινες, κίτρινες, βιολετιές.
2. Οι γειτόνισσες πίνουν καφέ με πολλή ζάχαρη.
3. Γιατί είναι κουρασμένες από τις δουλειές.
4. Οι βαθιές ρυτίδες στο πρόσωπο.
5. Οι γυναίκες έχουν μακριά μαλλιά πιασμένα κότσο, μάτια λαμπερά, χαμόγελο πλατύ. Τα ρούχα τους είναι φαρδιά και κρύβουν το παχύ τους σώμα.
6. Μαθαίνει ότι ο ένας είναι τεμπέλης, ο άλλος ζηλιάρης, ο άλλος τσιγκούνης.
7. Οι γειτόνισσες χαρακτηρίζουν τον συγγραφέα έξυπνο και πεισματάρη και τα δικά τους παιδιά τεμπέλικα και κλαψιάρικα.

Σελ. 152 «...και παρατηρώ»**Πίνακας 1**

- Στο αρσενικό είναι ίδιες η γενική (ο ένας τύπος), η αιτιατική και η κλητική ενικού, η ονομαστική και η κλιτική πληθυντικού.
- Στο θηλυκό είναι ίδιες η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική ενικού και πληθυντικού.
- Στο ουδέτερο είναι ίδιες η ονομαστική, ο ένας τύπος της γενικής, η αιτιατική και η κλητική ενικού και η ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού.
- Στο αρσενικό και το ουδέτερο μοιάζουν η γενική, αιτιατική και κλητική ενικού και στη γενική πληθυντικού.
- Η ονομαστική, αιτιατική, και κλητική του ενικού στα θηλυκά είναι ίδια με την ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού των ουδέτερων. Επίσης μοιάζουν στη γενική πληθυντικού.

Πίνακας 2

- Στο αρσενικό είναι ίδιες η γενική (ο ένας τύπος), η αιτιατική και η κλητική ενικού, η ονομαστική και η κλιτική πληθυντικού.
- Στο θηλυκό είναι ίδιες η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική ενικού και πληθυντικού.
- Στο ουδέτερο είναι ίδιες η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική ενικού και πληθυντικού.
- Το αρσενικό και το ουδέτερο μοιάζει στη γενική ενικού και πληθυντικού
- Η ονομαστική, αιτιατική, και κλητική του ενικού στα θηλυκά είναι ίδια με την ονομαστική, αιτιατική και κλητική πληθυντικού των ουδέτερων. Επίσης μοιάζουν στην γενική πληθυντικού.
- Το αρσενικό, το θηλυκό και το ουδέτερο μοιάζουν στη γενική πληθυντικού.

Πίνακας 3

- Στο αρσενικό είναι ίδιες η γενική, η αιτιατική και η κλητική ενικού, η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική πληθυντικού.

- Στο θηλυκό είναι ίδιες η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική ενικού και πληθυντικού.
- Στο ουδέτερο είναι ίδιες η ονομαστική, η αιτιατική και η κλητική ενικού και πληθυντικού.

Σελ. 153

Άσκηση 2 τεμπέλης, γρουσουζης, αγαπσιάρης, γκρινιάρης, ασπρομάλλης, ζηλιάρης, αρρωσιάρης, βρομιάρης, μαυρομάτης, παιχνιδιάρης

Άσκηση 3 1. πορτοκαλιά 5. θαλασσί 9. παχύς
2. πορτοκαλί 6. βιολετής 10. παχιά
3. θαλασσής 7. βιολετιά 11. παχύ
4. θαλασσιά 8. βιολετί

Σελ. 154

Άσκηση 4 1. πεισματάρηδες 3. βαθύ 5. βιολετιές
2. κλαψιάρικο 4. μακρύ 6. παχύς

Άσκηση 5 1. βαθιές 3. βαθιά 5. βαρύ 7. πλατύ
2. βαθιά 4. βαριά 6. βαρύ

Άσκηση 6

1. Η Μαίρη δεν μπορεί να κάνει καμία βαριά δουλειά, γιατί πονάει η μέση της.
2. Το σφάλμα μου είναι βαρύ, το παραδέχομαι.
3. Το παιδί μου είναι πολύ κλαψιάρικο.
4. Οι βαλίτσες που ετοίμασα για το ταξίδι είναι πολύ βαριές.
5. Ο Γιάννης φοράει μακρύ παντελόνι ακόμη και το καλοκαίρι.
6. Αυτές οι σταχτιές γάτες είναι πολύ ναζιάρες.
7. Μας αρέσουν πολύ αυτά τα φαρδιά φορέματα.
8. Από το μπαλκόνι μου βλέπω έναν πολύ φαρδύ δρόμο.
9. Μου αρέσει αυτό το λουλούδι για τα πλατιά του φύλλα.

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**Σελ. 156****Άσκηση 1**

	ΣΩΣΤΟ	ΛΑΘΟΣ
1. Ο Γιώργος ηγαίνει με χαρά στο σχολείο.		✓
2. Ο Γιώργος δεν είναι ψηλός.	✓	
3. Ο Γιώργος είναι μέλος της σχολικής ομάδας ποδοσφαίρου.		✓
4. Η Κατερίνα ηγαίνει στην τελευταία τάξη του Γυμνασίου.	✓	
5. Η Κατερίνα είναι ένα αδύνατο κορίτσι.		✓
6. Τα παιδιά που ασκούν βία σε ένα άλλο παιδί το κάνουν περισσότερες από μία φορές.	✓	
7. Τα παιδιά που ασκούν βία είναι πιο μικρά από τα παιδιά που δέχονται βία.		✓
8. Τα παιδιά που είναι θύματα σχολικής βίας είναι συνήθως πολύ κοινωνικά παιδιά.		✓
9. Υπάρχουν πολλές μορφές σχολικής βίας.	✓	
10. Ένας καλός τρόπος, για να αντιμετωπίσεις αυτούς που σε εκφοβίζουν, είναι να τους χτυπήσεις.		✓

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 157

- Άσκηση 1
1. θύματα	6. άγχος
2. κοροϊδεύουν	7. μοναχικά
3. βρίζουν	8. χειρονομίες
4. προκαλούν σε καυγά	9. βία
5. ξυλοδαρμός	

Άσκηση 2 1α, 2ε, 3β, 4γ

Άσκηση 3 1α, 2γ

Σελ. 158

Άσκηση 4

0	Γ	Α	Λ	Ε	Π	Ι	Τ	Η	Δ	Ε	Σ	Η	Γ	Δ	Ο
1	Θ	Α	Π	Ο	Γ	Ο	Η	Τ	Ε	Υ	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ
2	Ι	Κ	Ο	Λ	Π	Ε	Ι	Ρ	Α	Ζ	Ω	Α	Μ	Α	Ν
3	Α	Θ	Α	Τ	Α	Ρ	Α	Γ	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ	Ι	Ρ
4	Τ	Ρ	Ο	Μ	Ο	Κ	Ρ	Α	Τ	Η	Μ	Ε	Ν	Ο	Σ
5	Τ	Ν	Ρ	Η	Σ	Υ	Σ	Τ	Η	Μ	Α	Τ	Ι	Κ	Α
6	Ε	Κ	Ν	Τ	Ρ	Ο	Π	Α	Λ	Ο	Σ	Υ	Τ	Ε	Μ
7	Χ	Σ	Α	Ν	Λ	Ε	Κ	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Τ	Υ	Ξ
8	Ο	Ν	Ε	Π	Α	Ρ	Α	Τ	Σ	Ο	Υ	Κ	Λ	Ι	Κ
9	Α	Π	Α	Ρ	Τ	Δ	Π	Ρ	Ο	Σ	Β	Α	Λ	Λ	Ω
10	Λ	Ο	Ρ	Ψ	Α	Ρ	Ε	Υ	Ι	Α	Π	Ε	Ι	Λ	Ω
11	Ρ	Ε	Σ	Α	Π	Ο	Μ	Ο	Ν	Ω	Σ	Η	Α	Η	Λ

Σελ. 159

- Άσκηση 5
1. φέρεται	6. άγχος
2. θύματα	7. ταραγμένος
3. προσβάλλει	8. τρομοκρατημένος
4. απειλητικά	9. μηνύματα
5. χειρονομίες	10. απειλές

Σελ. 160

Άσκηση 6

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
φέρομαι	φέρσιμο	–
απογοτεύω	απογοήτευση	απογοητευτικός/ απογοητευμένος
βρίζω	βρισιά	–
προκαλώ	πρόκληση	προκλητικός
αντιδρώ	αντίδραση	αντιδραστικός
ταράζομαι	ταραχή	ταραγμένος
τρομοκρατούμαι/ τρομοκρατώ	τρομοκρατία	τρομοκρατημένος
εκφοβίζω	εκφοβισμός/ εκφοβιστής	εκφοβιστικός
χτυπώ	χτύπημα	–
σπρώχνω	σπρώξιμο	–

πειράζω	πείραγμα	–
εκβιάζω	εκβιασμός/ εκβιαστής	εκβιαστικός
λέω	λόγος, λέξη	λεκτικός
κοροϊδεύω	κοροϊδία	κοροϊδευτικός
προσβάλλω	προσβολή	προσβλητικός
απειλώ	απειλή	απειλητικός
κλέβω	κλοπή, κλέφτης	–
απομονώνω	απομόνωση	απομονωμένος

Σελ. 161

- Άσκηση 1
1. φιλοξενούμενος	4. περιποίηση	7. χαμόγελο
2. οικοδεσπότης	5. φαγητό	
3. φιλικές	6. διασκέδαση	

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σελ. 162

- Άσκηση 1 [γ]: αγάπη, μεγάλος, μεγάλη, γαρίφαλα, αγροτικό, γουρούνια, άλογο, γραφείο, τηγανίζει, γλυκά, τηγαντά, γνωρίζω.
- [j]: Χριστουγέννων, πηγαίνω, Γιάννενα, γιαγιά, γι' αυτό, γέρασε, γερή, οικογένεια, ρεβεγιόν, Γερμανία, γέλια, μυρωδιές, αφηγήσεις, μαγειρέματα, γευστικά, φαγητά, απογευματινού, γείτονες, μαγική, γεράνια, αγιόκλημα, ίδια, γεωπόνος, γελάδια, γίδια, στέγης, διαβάζω, απογεύματα, μαγειρική, φαγητά, γεμιστά, γιουβαρλάκια, γιουβέτσι, μπουγιουρντί, ψυγείο, γεμάτα, γεύσεις.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 163 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Πάρα πολύ ψηλή.
2. Το πιο ψηλό και το πιο όμορφο κορίτσι της τάξης.
3. Πάρα πολύ κοινωνική.
4. Πολύ εύκολα.
5. Είναι οι καλύτερες φίλες.

Σελ. 164 «...και παρατηρώ»

1. Για τη σύγκριση ανάμεσα σε δύο χρησιμοποιείται το *πιο ψηλή* ενώ για τη σύγκρισή ανάμεσα σε περισσότερα από δύο άτομα χρησιμοποιούμε το *η πιο ψηλή*.
2. Στην περίπτωση αυτή δεν χρησιμοποιούμε το *πιο* όμως το *πολύ*.

Σελ. 165

- Άσκηση 1
2. Γεράσιμος, Δημήτρης, Γιάννης	6. Β, Α
3. Α, Β, Γ	7. Α, Β
4. Μιχάλης, Θόδωρος, Στέλιος	8. Β, Γ, Α
5. Γ, Β, Α	

Σελ. 167

- Άσκηση 2**
1. Η Νίκη είναι πιο έξυπνη από τη Βασιλική. Η Αντριάννα είναι η πιο έξυπνη από όλες.
 2. Ο Βασίλης είναι πιο επίμονος από τον Νίκο. Ο Αυγερινός είναι ο πιο επίμονος από όλους.
 3. Ο Αντώνης είναι πάρα πολύ αισιόδοξος.
 4. Ο Άγγελος είναι πιο νευρικός από τον Αποστόλη. Ο Παύλος είναι ο πιο νευρικός από όλους.
 5. Η Κατερίνα είναι πάρα πολύ ρομαντική.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 169

- Άσκηση 3** α1, α2, α3, β2, γ1, δ3, ε2, στ1, ζ3, η2, η3, θ3

Σελ. 170

- Άσκηση 4**
1. έλλειψη εμπιστοσύνης	7. από απόσταση
2. δυνατούς δεσμούς	8. ωριμότητα
3. προδώσου	9. έλλειψη
4. ανταγωνισμό	επικοινωνίας
5. έλλειψη χρόνου	10. παρεξήγηση
6. κοινωνικά δίκτυα	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 172

- Άσκηση 1**
1. εισαγωγή	3. περιγραφή χώρου
2. μαρτυρίες	4. εντυπώσεις

- Άσκηση 2** ανακαινισμένο, διώροφο, νεοκλασικό κτίριο, ζεστός χώρος, κέρδισαν την εκτίμηση, μπήκε στην καρδιά των νέων, γεμάτος ζωή

Σελ. 173

- Άσκηση 3**
- Ε: εμπιστοσύνη
 Π: προβληματική
 Ι: έλλειψη
 Κ: καθημερινή
 Ο: χρόνος
 Ι: φιλική
 Ν: ανθρώπινη
 Ω: ωφέλιμη
 Ν: σημαντική
 Ι: αναγκαία
 Α: απαραίτητη

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Σελ. 174**
1. ρεβεγιόν	4. καρδιά
2. παρέα	5. νέοι
3. αγκαλιές	

Ενότητα 5

ΟΡΤΣΑ ΤΑ ΠΑΝΙΑ!!!

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 176

- Άσκηση 1** Η πρώτη είναι διαφήμιση ξενοδοχείου και η δεύτερη είναι διαφήμιση κρουαζιέρας.

Σελ. 177

- Άσκηση 2**
1. Λάθος	3. Σωστό	5. Σωστό
2. Σωστό	4. Λάθος	6. Λάθος

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 178

- Άσκηση 1**
1. απολαύσετε	4. ορισμένα	7. φημίζονται
2. βαρκάδα	5. δωρεάν	
3. ιππασία	6. αποδράστε	

- Άσκηση 2** 1η, 2στ, 3θ, 4β, 5ζ, 6γ, 7α, 8δ

Σελ. 179

Άσκηση 3

0	A	Δ	K	Y	N	T	O	Π	I	O	Σ	Θ	Π	H	T
1	T	H	E	Λ	A	Π	A	P	A	I	T	H	T	O	Σ
2	Σ	H	M	I	Δ	I	A	T	P	O	Φ	H	A	T	A
3	Ψ	Φ	A	Δ	I	A	K	O	Σ	M	Ω	K	K	Π	H
4	Ω	Ξ	K	O	Σ	M	O	Π	O	Λ	I	T	I	K	O
5	B	Δ	I	E	Ξ	O	Π	Λ	I	Σ	M	O	Σ	I	M
6	Δ	I	A	N	Y	K	T	E	P	E	Y	Σ	H	P	Λ
7	N	O	K	A	T	A	Λ	Y	M	A	Ψ	H	K	K	I
8	K	A	Δ	Φ	Y	H	E	Ξ	Ω	T	I	K	A	P	T

Σελ. 180

Άσκηση 4 1^ο κείμενο

- *σερβίρεται* = προσφέρω φαγητό με συγκεκριμένο τρόπο
- *απέχουν* = έχω απόσταση από κάτι
- *φιλοξενία* = φιλική διάθεση
- *εγκαταστάσεις* = ένα κτίριο που προορίζεται για μια συγκεκριμένη χρήση

Άσκηση 5 1ζ, 2ιστ, 3ε, 4γ, 5β, 6ζ, 7δ, 8ιδ, 9στ, 10θ, 11α, 12η, 13ιβ, 14η

Σελ. 181

Άσκηση 6 1. Σωστή 3. Λάθος 5. Λάθος
2. Σωστή 4. Σωστή 6. Λάθος

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
τοποθετώ	τοποθεσία, τόπος	τοπικός
διακοσμώ	διακόσμηση	διακοσμητικός
εξοπλίζω	εξοπλισμός	εξοπλισμένος
απολαμβάνω	απόλαυση	απολαυστικός
φιλοξενώ	φιλοξενία	αφιλόξενος, φιλόξενος, φιλοξενούμενος
ανακαλύπτω	ανακάλυψη	-
μειώνω	μείωση	μειωμένος
μένω	διαμονή	-
κοστίζω	κόστος	-
φημίζομαι	φήμη	φημισμένος
προορίζω	προορισμός	-

Σελ. 182

Άσκηση 8 1. προορισμό 4. τοποθεσίες 7. μείωση
2. απολαύσετε 5. ανακαλύψτε 8. κόστος
3. βαρκάδα 6. διανυκτέρευση 9. διαμονή

Σελ. 183

Άσκηση 9

		1	2	3	4	5
α.	θέα στη θάλασσα	✓			✓	
β.	ημιδιατροφή		✓			✓
γ.	μειωμένη τιμή		✓	✓		✓
δ.	πολλά αστέρια	✓			✓	✓
ε.	θέα στο βουνό	✓				
στ.	επιπλέον υπηρεσίες				✓	✓

Σελ. 188

Άσκηση 1 1ιγ, 2ιδ, 3ιε, 4ι, 5ιζ, 6γ, 7β, 8η, 9ια, 10ιβ, 11ιστ, 12στ, 13ζ, 14ην, 15θ, 16δ, 17ε

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 190 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Οι γονείς του Αντώνη δεν ήθελαν να περάσουν ο Αντώνης και ο παππούς του όλο το βράδυ στο κατάστρωμα.
2. Πατί ήθελε να κοιτάνε τα αστέρια.
3. Ο παππούς μιλούσε στον Αντώνη για τα αστέρια και του έλεγε ποιο είναι το καθένα.
4. Είχε μερικά ολόκληρα και ένα μισό.
5. Πατί πίστευε ότι ο παππούς θα έλεγε «δεν δείχνουν».
6. *είχαν, ήθελε, έλεγε, είπε, βρήκαν, ενοχλούσαν, κοίταζαν, μιλούσε, ήταν, άρεσε, έδειχνε, ήθελε, έγραφε, ήξερε, πίστευε, απάντησε, έκανε, άρεσαν*
- στιγμιαίες πράξεις: *είχαν, είπε, βρήκαν, ήταν, άρεσε, απάντησε*
- πράξεις με διάρκεια: *είχαν, ήθελε, έλεγε, ενοχλούσαν, κοίταζαν, μιλούσε, έλεγε, ήταν, άρεσε, έδειχνε, ήθελε, έγραφε, ήξερε, πίστευε*

Σελ. 191 «...και παρατηρώ»

1. α. Τον Παρατατικό. δ. Τον Αόριστο.
β. Τον Παρατατικό. ε. Τον Παρατατικό.
γ. Τον Αόριστο. στ. Τον Αόριστο.
2. Και τον Παρατατικό και τον Αόριστο
3. Παρατατικός: *όλο το καλοκαίρι, καθώς, την ώρα που, όταν, κάθε, συχνά.*
Αόριστος: *το καλοκαίρι, ποτέ, εκείνο το, μόνο μία φορά.*

Σελ. 193 «...και παρατηρώ»

1. Ο Παρατατικός έχει το ίδιο θέμα με τον Ενεστώτα.
2. α. Οι καταλήξεις είναι ίδιες, όμως αλλάζει το γράμμα πριν από αυτές: (i) το σ γίνεται ζ, ν, γ, θ (ii) το ξ γίνεται ζ, κ, γ, χ, και χν, (iii) το ψ γίνεται ευ, π, β και φ.
β. Τονίζονται στις ίδιες συλλαβές.
γ. Είναι ο ίδιος.
3. α. Οι καταλήξεις είναι ίδιες όμως αλλάζει ακριβώς πριν από την κατάληξη: τα -ησ-, -ασ-, -εσ-, -ηξ- και -αξ- γίνονται -ουσ-.
β. Ο τονισμός αλλάζει και τα ρήματα στον αόριστο τονίζονται στην προπαραλήγουσα ενώ στον παρατατικό στην παραλήγουσα.
γ. Είναι ο ίδιος.

Σελ. 194

Άσκηση 2 σπουδάσαμε, έτρωγαν, περνούσα, έδινες, ζητούσατε, έβγαιναν, αγοράζαμε, έβγαζες, καταλαβαίναμε, πιστεύαμε, έβγαίνα

- Άσκηση 3** 1. ταξίδεψα 4. έμεινα 7. άκουσα
2. φορούσα 5. έδειξε
3. πέταξα 6. ήπια

Σελ. 195

Άσκηση 4

Στήλη Α	(•)(•)(•) • • •	(•)(•) • • •
στέλνω	έστελνες, στέλνате	
περνώ	περνούσατε	περνούσες
τηλεφωνώ	τηλεφωνούσατε	τηλεφωνούσες
πλέκω	έπλεκες, πλέκατε	
συνηθίζω	συνήθιζες, συνηθίζατε	
αργώ	αργούσατε	αργούσες
φτάνω	φτάνατε, έφτανες	
μιλώ	μιλούσατε	μιλούσες
κατεβαίνω	κατεβαίνατε, κατέβαινες	
πετάω	πετούσατε	πετούσες
περιμένω	περίμενες, περιμένατε	

- Άσκηση 5** 1. Περνούσαμε 10. αγόραζε
2. φορούσα 11. ετοίμαζε
3. πήγαινα 12. γυρνούσαμε
4. κολυμπούσαμε 13. πήγαινε
5. παίζαμε 14. έλεγε
6. διάβαζα 15. κερνούσε
7. έπαιζε 16. έπαιρνα
8. έπινε 17. προτιμούσε
9. άφηνε

Σελ. 196

- Άσκηση 6** 1. ήταν 10. φώναξε 19. περνούσε
2. έγινε 11. είπε 20. πήρε
3. χωρούσε 12. ήταν 21. έβγαλε
4. μπήκα 13. ταξίδευε 22. ήταν
5. έδωσα 14. ήθελαν 23. ήξερε
6. πέθαναν 15. παρακάλεσε 24. είδε
7. είδαν 16. πήρε 25. έτρεχαν
8. κοίταζαν 17. τραγούδησε 26. τραγουδούσαν
9. έλεγε 18. έπεσε 27. έπαιζαν

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 198

- Άσκηση 1** 1. α. ο αριθμός
β. η ημερομηνία λήξης
γ. η χώρα έκδοσης
2. η βίζα
3. ενδιάμεσο σταθμό
4. έχει πολύ μεγάλη καθυστέρηση
5. θα πληρώσετε πρόστιμο

6. δύο με τρεις ώρες πριν από την πτήση
7. μη σηκώνεστε από τη θέση
8. είναι κλειστές

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 199

- Άσκηση 1** 1. ενημερωτικό φυλλάδιο
2. αποσκευών
3. ενδιάμεσος σταθμός
4. προσγείωση
5. υπέρβαρο
6. προξενείο

- Άσκηση 2** 1γ, 2α, 3β, 4ζ, 5η, 6ε, 7στ

- Άσκηση 3** 1θ, 2ια, 3β, 4ε, 5α, 6δ, 7ι, 8γ, 9 η-στ

Σελ. 200

Άσκηση 4

0	A	Π	Ο	Κ	Δ	Ι	Α	Β	Α	Τ	Η	Ρ	Ι	Ο	Τ
1	Μ	Ε	Τ	Ξ	Υ	Θ	Ι	Κ	Α	Κ	Υ	Ρ	Ω	Σ	Η
2	Ε	Π	Α	Π	Ο	Ζ	Η	Μ	Ι	Ω	Ν	Ω	Κ	Ι	Σ
3	Γ	Κ	Α	Θ	Υ	Σ	Τ	Ε	Ρ	Η	Σ	Η	Π	Ο	Μ
4	Α	Κ	Ρ	Η	Π	Ρ	Ο	Σ	Τ	Ι	Μ	Ο	Α	Ε	Σ
5	Ζ	Ν	Α	Π	Ο	Γ	Ε	Ι	Ω	Ν	Ε	Τ	Α	Ι	Η

Σελ. 201

Άσκηση 5

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
ταξιδεύω	ταξίδι	ταξιδιωτικός
οργανώνω	οργάνωση	οργανωτικός
ασφαλίζω	ασφάλεια	ασφαλιστικός
εκδίδω	έκδοση	εκδοτικός
ενημερώνω	ενημέρωση	ενημερωτικός / ενημερωμένος
επιστρέφω	επιστροφή	-
ακυρώνω	ακύρωση	άκυρος
αποζημιώνω	αποζημίωση	-
καθυστερώ	καθυστέρηση	καθυστερημένος
απογειώνω / απογειώνομαι	απογείωση	-
συμβουλεύω	συμβουλή	συμβουλευτικός
αναχωρώ	αναχώρηση	-

Σελ. 202

- Άσκηση 7** 1. οργάνωση 4. ασφαλιστική
2. καθυστερήσεις 5. αποζημίωση
3. συμβουλές 6. ενημερωτικά

Σελ. 204

- Άσκηση 1**
1. αμμουδιές	6. προορισμό
2. επισκέπτες	7. νυχτερινά
3. ακρογιαλιές	8. τουριστικά
4. βυθό	9. αξιοθέατα
5. χώρα	

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σελ. 205

Άσκηση 2

• θύμα, σήμα, τίμα	• μίτος, μύθος, μίσος	• νόθος, νότος, νόσος
• ποθώ, ποσό, ποτό	• τιμόνι, θυμώνει, σιμώνει, φιμώνει	• μύτη, μύθοι, μίση
• πάθος, πάτος, Πάφος	• θητεία, φυτεία, σημεία	• ποτό, ποθώ, βάτος
• βάθος, Βάσος, βάτος	• πλάτη, πλάθει, πλάση	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 206 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Όχι.
2. Όχι.
3. ΤΡΑΙΝΟΣΕ, αμαξοστοιχία 600: Θεσσαλονίκη – Βυρώνεια Σερρών
4. Είχαν ετοιμάσει φαγητό.

Σελ. 207 «...και παρατηρώ»

1. α. Κάποτε, χωρίς να φαίνεται πότε συγκεκριμένα.
β. Την προηγούμενη εβδομάδα.
γ. Πριν από την εκδρομή αυτή.

Άσκηση 1

Ενεστώτας	Αόριστος
ανεβαίνω	ανέβηκα
γίνομαι	έγινα
θέλω	θέλησα
θυμάμαι	θυμήθηκα
κάθομαι	κάθισα
καίω	έκαψα
καταλαβαίνω	κατάλαβα
κατεβαίνω	κατέβηκα
κοιμάμαι	κοιμήθηκα
λυπάμαι	λυπήθηκα
μαθαίνω	έμαθα
μένω	έμεινα
πεθαίνω	πέθανα

Σελ. 208

Άσκηση 2 κοιμήθηκα, έγινα, έκαψα, πέρασα, ήρθα, θυμήθηκα, είδα, έμεινα, κατάλαβα, έστειλα

- Άσκηση 3**
1. κατάλαβα	4. Λυπήθηκα
2. Έγινε	5. ανέβηκα
3. Έκαψα	6. Κατέβηκε

Άσκηση 4

Στήλη Α	•	(•)(•)(•)••	(•)(•)(•)•••
ανεβαίνω		ανεβαίνεις	ανέβηκες
γίνομαι			γίνεσαι
μένω		μένεις	
κάθομαι			κάθεσαι
καίω	καίς		
πεθαίνω		πεθαίνεις	
καταλαβαίνω		καταλαβαίνεις	
κοιμάμαι		κοιμάσαι	

Σελ. 209

Άσκηση 5 Είδα τη φίλη μου, τη Γεωργία, από το παράθυρο. Κατέβηκα τις σκάλες και την αγκάλιασα. Η Γεωργία μου έδωσε ένα φιλί και κοίταξε πίσω. Κατάλαβα ότι δεν ήταν μόνη. Από πίσω της ερχόταν και ο σκύλος της, ο Μαξ. Έκατσε στα πόδια της και περίμενε. Ανεβήκαμε όλοι μαζί τις σκάλες και μπήκαμε στο σπίτι. Κάποια στιγμή χτύπησε το κινητό της και απάντησε. Τελείωσε το τηλεφώνημα και έβγαλε από την τσάντα της ένα κουτάκι. Το κουτάκι είχε μέσα ένα υπέροχο βραχιόλι για μένα. Τότε θυμήθηκα ότι είχα τα γενέθλιά μου...

- Άσκηση 6**
2. Χτες η Άννα ανέβηκε στο τρένο.
 3. Χτες η Άννα κάθισε στο τρένο
 4. Χτες η Άννα κατέβηκε από το τρένο.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 211

Άσκηση 3 α2, β3, γ2-1, δ1, ε3, στ2-1, ζ3, η1, θ2

Σελ. 212

- Άσκηση 4**
1. οικονομικό	6. ιδιοκτήτες
2. της μεταφοράς	7. εξοική
3. διαμονή	8. ασφαλιστικές
4. σκάφη	9. διανυκτερεύσεις
5. πολιτισμό	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 214

- Άσκηση 1**
1. Εισαγωγή	3. Ξενοδοχείο	5. Έθιμα
2. Τοπίο	4. Φαγητό	6. Συναισθήματα

Σελ. 215

- Άσκηση 2 Τ: Τουριστικός
 Α: αεροπλάνο
 Ξ: ξενοδοχείο
 Ι: βαλίτσα
 Δ: διαδρομή
 Ι: τοπίο
 Α: πλατεία

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Σελ. 216** 1. νερά 4. εκδρομές
 2. πουλάκια 5. πάω
 3. καφέ 6. ουζάκι

Ενότητα 6

Η ΦΤΗΝΙΑ ΤΡΩΕΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 218

- Άσκηση 1 β.
 Άσκηση 2 1ε, 2ια, 3ι, 4στ, 5β, 6θ, 7η

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 220

- Άσκηση 1 1. σας πηγαίνουν 4. ψωνίσετε
 2. μετανιώσετε 5. πρωί-βράδυ
 3. χειμώνα-καλοκαίρι 6. είναι στη μόδα
 Άσκηση 2 1δ, 2α, 3γ
 Άσκηση 3

0	A	B	I	A	Σ	Υ	N	H	Ω	Ψ	X	Φ
1	X	Λ	Ω	M	O	Σ	O	Π	P	Σ	T	Υ
2	B	H	Θ	M	N	Ξ	K	O	M	Ψ	O	Γ
3	Γ	Z	I	A	Π	O	Δ	E	I	Ξ	H	H
4	Δ	E	K	Λ	Φ	T	A	N	E	I	E	P
5	Δ	O	K	I	M	A	Σ	T	H	P	I	O
6	A	Π	O	X	P	Ω	Σ	E	I	Σ	H	K

Σελ. 221

- Άσκηση 4 1α, 2ε, 3β, 4γ, 5θ, 6ια, 7ι, 8στ, 9η, 10ζ
 Άσκηση 5 1. Σωστό 4. Λάθος
 2. Λάθος 5. Σωστό
 3. Σωστό 6. Λάθος

Σελ. 224

Άσκηση 8

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
προσέχω	προσοχή	προσεκτικός
-	εκπτώσεις	εκπτώτικος
αγοράζω	αγορά	-
ψωνίζω	ψώνια	-
βιάζομαι	βιασύνη	βιαστικός
προσφέρω	προσφορά	-
προτιμώ	προτίμηση	-
αναγκάζω	ανάγκη	αναγκαστικός
βραδιάζει	βράδυ	βραδινό
φορώ	φόρεμα	-
παχαίνω	πάχος	παχουλός, παχύς
-	ένταση	έντονος
ψηλώνω	ύψος	ψηλός
δοκιμάζω	δοκιμαστήριο, δοκιμή	δοκιμαστικός
ελέγχω	έλεγχος	-

Σελ. 225

- Άσκηση 9 1. βραδινό 4. αναγκαστικές 7. προσφορές
 2. παχουλιά 5. βιασύνη 8. ψώνια
 3. ύψος 6. φορέματα 9. δοκιμαστήριο

Σελ. 226

Άσκηση 11

- 1^η παράγραφος: - να προλάβουμε = κάνω κάτι εγκαίρως
 - προσφορές = πολύ καλή τιμή
 - γεμάτη = υπάρχει κάτι σε μεγάλη ποσότητα

3^η παράγραφος: – προσέξτε = παίρνω τα μέτρα μου, προφυλάγομαι

7^η παράγραφος: – βιαστικές = που γίνεται μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα

Σελ. 229

Άσκηση 1 1α, 2β, 3στ, 4ε, 5γ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 231 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Το πλύσιμο, το στέγνωμα και το σιδέρωμα των ρούχων.
2. Τα ρούχα ίδιας ποιότητας και ίδιου χρώματος.
3. Αν βάλουμε περισσότερη ποσότητα απορρυπαντικού.
4. Τα ρούχα της δουλειάς.
5. Πρέπει πρώτα να δει τις ετικέτες των ρούχων.

Σελ. 232 «...και παρατηρώ»

1. α. *τίνος*, γενική γ. *ποιον*, αιτιατική β. *τι*, αιτιατική δ. *πότε*, αιτιατική
2. α. Τις περισσότερες φορές το δεύτερο μπαίνει σε γενική. β. Σε αιτιατική.

Σελ. 233

<i>ποτήρια κρασιού</i> = ποτήρια για κρασί	<i>ποτήρι κρασί</i> = ποτήρια με κρασί
<i>ένα κουταλάκι του γλυκού</i> = κουταλάκι για γλυκό	<i>ένα κουταλάκι γλυκό</i> = κουταλάκι με γλυκό
<i>πιάτα σούπας</i> = πιάτα για σούπα	<i>ένα πιάτο σούπα</i> = πιάτο με σούπα

Σελ. 233

Άσκηση 1 1α, 2α, 3β, 4β, 5α, 6β

Σελ. 234

- Άσκηση 2
1. τη Μαρία	5. πριν από τον Γιώργο
2. για το πλύσιμο	6. από μια πόλη
3. της μόδας	7. ένα ποτήρι νερό
4. και του χρόνου	8. πιάτα της σούπας

Άσκηση 3

1. Η Μαρία δεν αγόρασε καθόλου ρούχα εξαιτίας των υψηλών τιμών.
2. Η Βίκυ πεθαίνει της πείνας επειδή κάνει δίαιτα για να χάσει κιλά.
3. Ο Γιάννης δεν πηγαίνει πουθενά χωρίς τον υπολογιστή του.
4. Ο Λευτέρης ήρθε στο σπίτι πριν από την Ελευθερία.
5. Η αγορά δεν τα πηγαίνει καλά γιατί ο κόσμος δεν ψωνίζει εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.
6. Στις εκπτώσεις θα αγοράσω 5 φλιτζανάκια του καφέ.
7. Μπορείτε να μου φέρετε ένα ποτήρι νερό γιατί διψάω;

8. Σήμερα το απόγευμα πήγα επίσκεψη στην Ιωάννα.

9. Αγόρασα ένα παντελόνι πολύ καλής ποιότητας σε τιμή ευκαιρίας.

Σελ. 235

- Άσκηση 4
1. χιλιόμετρα	9. ορόφους
2. κοσμήματα	10. παζάρια
3. ρούχα	11. ευκαιρίας
4. του Καίρου	12. τους Κινέζους
5. εμπορεύματα	13. τα εστιατόρια
6. των αντικειμένων	14. της αγοράς
7. υφάσματα	15. των ανδρών
8. της αγοράς	16. των ανδρικών ρούχων

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 236

Άσκηση 1

	κ. Θεοδώρου	κ. Κοσμίδης
1. Εξυπηρέτηση από το διαδίκτυο και από το κατάστημα.	✓	
2. Διαδικτυακές προσφορές προϊόντων.	✓	✓
3. Χωρίς έξοδα αποστολής.		✓
4. Χρόνος παράδοσης προϊόντων ακόμη και σε 1 μέρα.	✓	
5. Πληρωμή και με αντικαταβολή.	✓	
6. Αντικατάσταση ελαττωματικών ειδών.	✓	✓
7. Επιστροφή χρημάτων.	✓	

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 237

- Άσκηση 1
1. πιστωτική κάρτα	5. προσφορές
2. ελαττωματικό	6. παραλήπτη
3. αντικαταβολή	7. έξοδα αποστολής
4. καταναλωτές	8. εγγύηση

Άσκηση 2 1δ, 2γ, 3α

Άσκηση 3 1ε, 2ζ, 3στ, 4α, 5β, 6γ

Σελ. 238

Άσκηση 4

0	Μ	Π	Ε	Π	Ι	Μ	Ε	Ν	Ω	Κ	Λ	Ρ	Ο	Τ	Σ
1	Χ	Ε	Τ	Η	Ο	Μ	Σ	Π	Α	Τ	Α	Λ	Ω	Σ	Η
2	Β	Ι	Α	Π	Α	Ρ	Α	Γ	Γ	Ε	Λ	Ι	Α	Ω	Σ
3	Ζ	Η	Ω	Ν	Τ	Δ	Ι	Α	Σ	Τ	Α	Σ	Η	Η	Μ
4	Ρ	Α	Ν	Τ	Ρ	Φ	Ο	Π	Ρ	Ο	Ι	Ο	Ν	Τ	Σ
5	Ν	Τ	Ι	Θ	Ε	Λ	Α	Τ	Τ	Ω	Μ	Α	Τ	Ι	Σ
6	Ε	Ρ	Α	Μ	Ε	Τ	Ρ	Η	Τ	Α	Λ	Θ	Α	Ρ	Υ
7	Ο	Ψ	Χ	Ν	Π	Δ	Ι	Ε	Κ	Π	Τ	Ω	Σ	Η	Μ

Σεñ. 239

- Άσκηση 5
1. Ρούχα: βερμούδα
 2. Παπούτσια: σανδάλια, σαγιονάρες, μπότες, γόβες
 3. Αξεσουάρ: ζώνη, γυαλιά ηλίου
 4. Ρολόγια: ρολόι
 5. Καλλυντικά: κραγιόν...σκιά
 6. Είδη δώρων: βάζο, κορνίζα
 7. Ηλεκτρικά είδη: τηλεόραση, ψυγείο, κουζίνα, εκτυπωτής, κλιματιστικό
 8. Βιβλιοπωλεία: βιβλία, μαρκαδόροι
 9. Ανθοπωλεία: μπουκέτο τριαντάφυλλα
 10. Κομμωτήρια: κούρεμα, χτένισμα
 11. Είδη σπιτιού / διακοσμητικά είδη: βάζο, κορνίζα, γλάστρα
 12. Εποχιακά είδη: παραδοσιακές στολές, αποκριάτικες στολές, βατραχοπέδιλα, σωσίβιο

Σεñ. 240

- Άσκηση 6
1. κουκούλα
 2. φερμουάρ
 3. μανίκια
 4. τσέπες
 5. ετικέτα

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
πουλάω	πώληση / πωλητής	-
εξυπηρετώ	εξυπηρέτηση	εξυπηρετικός
επιμένω	επιμονή	επίμονος
σπαταλάω	σπατάλη	σπάταλος
παραγγέλνω	παραγγελία	-
πληρώνω	πληρωμή	-
καταναλώνω	καταναλωτής / κατανάλωση	καταναλωτικός
δοκιμάζω	δοκιμή / δοκιμαστήριο	δοκιμαστικός
αγοράζω	αγοραστής / αγορά	-
-	ελάττωμα	ελαττωματικός

Σεñ. 241

- Άσκηση 8
1. σπαταλούσαν
 2. ψώνιζαν
 3. τιμές ευκαιρίας
 4. μετρητά
 5. πιστωτική
 6. καταναλωτή
 7. παραγγελία
 8. αντικαταβολή
 9. έξοδα αποστολής
 10. οικονομική

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σεñ. 242

- Άσκηση 6
1. στολές
 2. φορούσαν
 3. πουκάμισο
 4. γούνα
 5. κουκούλα
 6. γυναικεία
 7. χρώματα
 8. μαντίλες

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σεñ. 243

- Άσκηση 2
- δίνω, ντύνω
 - δύση, ντύσει
 - χάζι, χάδι
 - Δήλος, ζήλος
 - ζω, δω
 - βίδα, βίζα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σεñ. 244 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Η αντωνυμία *κάποιες* αναφέρεται στις διαφημίσεις και η αντωνυμία *κάποια* αναφέρεται στη «διαφήμιση» και στα «προϊόντα».
2. Στις εξής:
 - Κάποιες έχουν καλό και έξυπνο σενάριο → Μερικές έχουν...
 - Κάποιες είναι ιδιαίτερα επιτυχημένες → Μερικές είναι...
 - ...και κάποιες άλλες → ...μερικές άλλες
 - ...αγοράζουν κάποια προϊόντα → ...αγοράζουν μερικά προϊόντα
 - ...θα δείτε κάποια διαφήμιση → ...θα δείτε μια διαφήμιση
3. άλλους: χώρους, άλλος: λόγος, άλλες: διαφημίσεις, άλλη: φορά
4. α. Στην πρόταση «Άλλες έχουν ωραία μηνύματα...».
 - β. «...και ο άλλος ο λόγος».
 - γ. «...την άλλη φορά».
5. α. «Καθεμιά από αυτές προσπαθεί...».
 - β. «...ο καθένας πρέπει πάντα να ψωνίζει...».
6. β.

Σεñ. 246

- Άσκηση 1
1. Ο καθένας
 2. Ποιος άλλος
 3. στο άλλο ταμείο
 4. Αρκετές διαφημίσεις
 5. πωλητής
 6. κάθε παιδί
 7. ένα ακόμη ποτήρι
 8. αρκετά

Σεñ. 247

- Άσκηση 5
1. Υπάρχουν διαφορετικές γυναίκες. Άλλες είναι ξανθιές και άλλες είναι μελαχρινές.
 2. Υπάρχουν διαφορετικοί χαρακτήρες. Άλλοι είναι αισιόδοξοι και άλλοι απαισιόδοξοι.
 3. Υπάρχουν διαφορετικά παιδιά. Άλλα είναι ήσυχα και άλλα είναι ζωηρά.
 4. Υπάρχουν διαφορετικά αυτοκίνητα. Άλλα είναι ακριβά και άλλα είναι φτηνά.
 5. Υπάρχουν διαφορετικές διαφημίσεις. Άλλες είναι διασκεδαστικές και άλλες ενοχλητικές.

- Άσκηση 6
1. Καθεμιά από τις δασκάλες έχει τη δική της τάξη.

2. Καθένας από τους υπολογιστές έχει τη δική του οθόνη.
3. Καθένα από τα κορίτσια έχει τα δικά του κοσμήματα.
4. Καθεμιά από τις ανιψιές μου έχει το δικό της δωμάτιο.

- Άσκηση 7**
1. καθένα	7. κάποιιοι	13. άλλος
2. αρκετός	8. καθένας	14. κάποιος
3. άλλο	9. καθεμία	15. άλλη
4. κάποιος	10. άλλα	
5. άλλο	11. Άλλοι, άλλοι	
6. άλλος	12. αρκετές/κάποιες	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 249

- Άσκηση 3** α1, β3, γ2, δ2, ε3, στ2, ζ1, η2, θ2, ι2, ια3, ιβ1, ιγ1

Σελ. 250

- Άσκηση 4**
1. τέχνης	6. διακοσμητικά
2. καταναλωτών	7. συνδυάζετε
3. κεντρικοί	8. κομμάτια
4. επώνυμα	9. ευκαιρία
5. σύγχρονα	10. υπαίθριες

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 252

- Άσκηση 1**
1. Εισαγωγή/στόχος μηνύματος
 2. Πρώτο πρόβλημα/παράπονο
 3. Δεύτερο πρόβλημα/παράπονο
 4. Ανακεφαλαίωση/κλείσιμο
 5. Προτάσεις/λύσεις

- Άσκηση 2** Δυσάρεσκα δείχνουν οι λέξεις: *παράπονα, δυσάρεστη, ελαττωματική, δυσανεσκημένος, προβλήματα, ευθύνες, διορθώσετε*

- Άσκηση 3**
- A: αντικαταβολή
Γ: παραγγελία
O: μοντέλο
P: ρούχα
E: έξοδα
Σ: κατάσταση

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Σελ. 254**
1. τσιγκούνηδες	4. φτώχεια
2. τράπεζες	5. χρήματα
3. κουμπαράδες	6. τσέπη

ΕΜΟΤΗΤΕΣ 4-6

Σελ. 255

- Άσκηση 1**
1. Σωστό	4. Λάθος	7. Σωστό
2. Λάθος	5. Σωστό	
3. Σωστό	6. Λάθος	

- Άσκηση 2**
1. τεμπέλης	3. απρόθυμος
2. αντιπαθητικός	4. κρύος

- Άσκηση 3**
1. Έχεις	6. γραφική
2. ημερομηνία	7. προκαλεί
3. ημιδιατροφή	8. ψωνίσω
4. κάνω	9. καλοκαίρι
5. χώρο	10. τιμές

Σελ. 258

- Άσκηση 5**
1. παχιές	7. τηλεφώνησε,
2. άλλη	ζήτησε, έκλαιγε
3. βαριές	8. έψαχνα, βρήκα
4. Διψούσα,	9. μπίρας
σταμάτησα	10. της πείνας
5. διάβασα, άρεσαν	11. του καιρού
6. άλλο ένα	12. άλλο

- Άσκηση 6**
1. παχύς, παχιά, παχύ,	6. ταξίδευα, Ταξίδεψα
παχιά	7. έψαχνα, ξεκίνησε,
2. τον αδερφό μου	Έβρεχε, έφυγα
3. γκρινιάρικο	8. Ανέβηκα, Έμεινα,
4. άλλο	κατέβηκα
5. φαρδιές, φαρδιά	9. κρασί

Ενότητα 7

ΕΝΑ ΜΗΛΟ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ...

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 260-261

Άσκηση 2

		λαχανικά	γαλακτοκομικά	όσπρια	φρούτα
0.	Αίγυπτος	✓		✓	
1.	Βραζιλία		✓		✓
2.	Μαλαισία			✓	✓
3.	Πακιστάν	✓	✓	✓	
4.	Ρωσία		✓		✓
5.	Τουρκία	✓	✓		

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 262

- Άσκηση 1 1. προσθέσετε 3. νοστιμιά
2. διαιτητικό 4. γευστικός

- Άσκηση 2 1στ, 2β, 3α, 4η, 5ια, 6ιβ, 7γ, 8ε, 9ζ, 10δ, 11ι, 12θ

Σελ. 263

- Άσκηση 3 1β, 2γ, 3α, 4ε

- Άσκηση 4 1ε, 2β, 3γ, 4δ

Σελ. 264

- Άσκηση 5 Αίγυπτος: *δοκιμάσετε* = χρησιμοποιώ κάτι σε μικρή ποσότητα
Μαλαισία: *προσφέρουν* = δίνω, παρέχω
Τουρκία: *πλήρες* = ολοκληρωμένο

Άσκηση 6

0	Π	Ο	Τ	Ρ	Ο	Φ	Η	Ρ	Ε	Γ	Τ	Η	Κ
1	Δ	Ι	Α	Τ	Ρ	Ο	Φ	Η	Α	Β	Γ	Α	Δ
2	Χ	Ο	Ρ	Τ	Α	Σ	Τ	Ι	Κ	Ο	Τ	Η	Τ
3	Α	Ν	Θ	Ρ	Ε	Π	Τ	Ι	Κ	Η	Τ	Ο	Σ
4	Π	Ρ	Ω	Τ	Ε	Ι	Ν	Ε	Σ	Γ	Υ	Γ	Α
5	Ε	Υ	Δ	Α	Τ	Α	Ν	Θ	Ρ	Α	Κ	Ε	Σ
6	Α	Γ	Ε	Υ	Σ	Τ	Ι	Κ	Ο	Σ	Τ	Β	Η

Σελ. 265

- Άσκηση 7 1. Λάθος 4. Σωστό 7. Λάθος
2. Σωστό 5. Λάθος 8. Λάθος
3. Λάθος 6. Σωστό

Άσκηση 9

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
προσφέρω	προσφορά	-
-	υγεία	υγιεινός/ ανθυγιεινός
-	πρωί	πρωινό
-	πρόβατο	πρόβειος
νοστιμεύω	νοστιμιά	νόστιμος
προσθέτω	πρόσθεση	πρόσθετος
μαγειρεύω	μάγειρας/ μαγείρεμα/ μαγειρείο	μαγειρεμένος/ μαγειρευτός
βράζω	βράσιμο	βραστός
χορταίνω	χόρταση	χορταστικός
-	παράδοση	παραδοσιακός
	δίαιτα	διαιτητικός
τηγανίζω	τηγάνι, τηγανίτα	τηγανητός
ψήνω	ψήσιμο	ψητός
γεύομαι	γεύση	γευστικός

Σελ. 266

- Άσκηση 10 1. ανθυγιεινά 6. νόστιμο 11. μάγειρας
2. υγιεινή 7. τηγανητά 12. ψήσιμο
3. μαγειρείο 8. διαιτητικά 13. ψητά
4. παραδοσιακές 9. χορταστικά 14. νοστιμιά
5. γευστικά 10. μαγειρευτά

Σελ. 268

- Άσκηση 13 *Ορεκτικά*: τυροπιτάκια, κολοκυθάκια τηγανητά, κροκέτες, τυρί σαγανάκι, πατατοσαλάτα
Σαλάτες: χωριάτικη, παντζάρια, πικάντικη
Αλοιφές: τζατζίκι, τυροσαλάτα, μελιτζανοσαλάτα
Κυρίως πιάτο
Κρεατικά: μπριζόλες, κοκκινιστό
Ψαρικά: σαρδέλα, γάβρος, σολομός
Θαλασσινά: καλαμαράκια, μυδοπίλαφο, μύδια σαγανάκι, χταπόδι
Λαδερά κατσαρόλας: αρακάς, φασολάδα, γιαχνί
Λαδερά φούρνου: παστίτσιο, γιουβέτσι, μουςακάς, γεμιστές πιπεριές
Σούπες: κοτόσουπα, κρεατόσουπα, ψαρόσουπα, μαγειρίτσα
Πίτες: τυροπιτάκια, σπανακόπιτα, κολοκυθόπιτα
Γλυκά του κουταλιού: γλυκό κεράσι
Γλυκά του ταψιού: ρεβανί, μπακλαβάς
Κέικ: κέικ σοκολάτας, κέικ λεμονιού

Σελ. 269

Άσκηση 14 *Πιπέρι:* κρεατόσουπα, μύδια σαγανάκι, παστίτσιο, γιουβέτσι, μπριζόλες, μαγειρίτσα, φασολάδα, μουσακάς
Ρίγανη: χωριάτικη, πατατοσαλάτα, γιαχνί
Άνηθος: τζατζίκι, πικάντικη, ψαρόσουπα, μύδια σαγανάκι, μαγειρίτσα, αρακάς, μυδοπίλαφο, κολοκυθόπιτα

Μαϊντανός: σαρδέλες, κολοκυθάκια, μύδια σαγανάκι, γεμιστές πιπεριές,
Δάφνη: κοκκινιστό, γιουβέτσι
Γαρίφαλο: μπακλαβάς
Δυόσμος: μαγειρίτσα, τυροπιτάκια, τζατζίκι
Κανέλα: κοκκινιστό, ρεβανί

Σελ. 270

Άσκηση 15

	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο	Κυριακή
Πρωινό	1 ποτήρι φυσικός χυμός, 1 φέτα μαύρο ψωμί με μέλι, 1 ποτήρι νερό	1 μπωλ με γάλα και δημητριακά, 1 ποτήρι νερό	1 ποτήρι γάλα, 1 φέτα ψωμί με μέλι, 1 ποτήρι νερό	Γιαούρτι με ξηρούς καρπούς, 1 ποτήρι νερό	1 ποτήρι φυσικός χυμός, ξηροί καρποί, 1 ποτήρι νερό	Γιαούρτι με κομμάτια φρούτων, 1 ποτήρι νερό	1 ποτήρι γάλα, 1 φέτα μαύρο ψωμί με μέλι, 1 ποτήρι νερό
Δεκατιανό	Γιαούρτι με δημητριακά ή με ξηρούς καρπούς και 1 κουταλιά μέλι, 2 ποτήρια νερό	Κουλούρι σουσαμένιο, 1 φρούτο, 2 ποτήρια νερό	1 μπανάνα, σάντουιτς με μαύρο ψωμί, τυρί και γαλοπούλα, 2 ποτήρια νερό	Τοστ με μαύρο ψωμί, τυρί και γαλοπούλα, 2 ποτήρια νερό	Κουλούρι σουσαμένιο, 1 φρούτο, 2 ποτήρια νερό	2 μερίδες φρούτα, παξιμάδι, 2 ποτήρια νερό	Ξηροί καρποί και 1 κουταλιά μέλι, 2 ποτήρια νερό
Μεσημεριανό	Κοτόπουλο ψητό με ρύζι ή λαχανικά στον ατμό, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό	Ψάρι ψητό, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό. Επιδόρπιο: γλυκό του κουταλιού	Όσπρια, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό	Πατάτες φούρνου, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό. Επιδόρπιο: 1 κομμάτι μαύρη σοκολάτα	Ψάρι ψητό, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό. Επιδόρπιο: γλυκό του κουταλιού	Όσπρια, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό	Ψαρονέφρι, σαλάτα, 2 ποτήρια νερό
Απογευματινό	Τοστ με μαύρο ψωμί, τυρί και γαλοπούλα, 2 ποτήρια νερό	Ρυζόγαλο, 2 ποτήρια νερό	2 κουλουράκια πορτοκαλιού, φρούτο, 2 ποτήρια νερό	1 μπανάνα, 3 ποτήρια νερό	Τοστ με μαύρο ψωμί, τυρί και γαλοπούλα, 2 ποτήρια νερό	Κουλούρι σουσαμένιο, 1 φρούτο, 2 ποτήρια νερό	Γιαούρτι με μέλι και καρύδια, 2 ποτήρια νερό
Βραδινό	Φρούτο/σαλάτα, 1 ποτήρι νερό	Τονοσαλάτα	Γιαούρτι με μέλι και καρύδια, 1 ποτήρι νερό	1 ποτήρι γάλα	Ζυμαρικά με ντομάτα και βασιλικό	1 ποτήρι γάλα	Φρούτο/σαλάτα, 1 ποτήρι νερό

Σελ. 272

Άσκηση 16 *Αλλαντικά:* μορταδέλα, μπέικον, ζαμπόν, σαλάμι, γαλοπούλα, λουκάνικα
Τυροκομικά: γιαούρτι, ανθότυρο, φέτα, κεφαλοτύρι, κασέρι, ροκφόρ

Σελ. 273

Άσκηση 1 1δ, 2γ, 3στ, 4ζ, 5β, 6η, 7α, 8θ
Άσκηση 2 1. Τρώω 4. φας
 2. φάμε 5. τσίμπησα, καταβρόχθισα
 3. τρως 6. Δοκίμασε

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σεñ. 275 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Για το τσουρέκι.
2. Η 1^η συνταγή έχει βούτυρο γάλακτος και όχι απλό, γάλα, φρέσκια μαγιά, δεν έχει άχνη, έχει λιγότερο αλεύρι, περισσότερα αυγά και αμύγδαλα. Όσον αφορά τη διαδικασία, στην 1^η συνταγή πρώτα λιώνουμε το βούτυρο με τη ζάχαρη και το γάλα και εκεί μέσα ρίχνουμε τα αυγά. Επίσης, αφήνουμε τη ζύμη για 3 και όχι για 2 ώρες και όχι μέσα στον φούρνο.
3. Στη δεύτερη.
4. Στην πρώτη.
5. Δεν πρέπει να χτυπάει πολλή ώρα τα αυγά μόνα τους, πρέπει να μη λιώνει τη μαγιά σε πολύ ζεστό γάλα, να μην προσθέτει μπαχαρικά σε μεγάλες ποσότητες, να μη βάζει πολλή ζάχαρη, να μην πλάθει μεγάλα τσουρέκια, να μην τοποθετεί τα τσουρέκια στο ταψί χωρίς να τα αλευρώσει, να μην τα ψήνει για περισσότερο από μια ώρα και να μην τα ζυμώνει μόνο 10 λεπτά.
6. Είναι υποτακτική την οποία δανείζεται η προστακτική για να εκφράσει απαγόρευση.
7. Με την οριστική Ενεστώτα.

Σεñ. 278

Άσκηση 1

Στήλη Α	(●)(●)(●)●●	(●)(●)(●)●●●
λιώνω	λιώσε, λιώστε	λιώνετε
ρίχνω	ρίξε, ρίξτε	ρίχνετε
προσθέτω		πρόσθεσε, πρόσθετε, προσθέτετε
σκεπάζω	σκεπάστε	σκεπάσε, σκεπάζε
ζυμώνω	ζυμώστε	ζυμώσε, ζυμώνετε
ανακατεύω	ανακατέψτε	ανακάτεψε, ανακατεύετε

- Άσκηση 3 ρίχνε, μην τοποθετείτε, βλέπε, προχώρα, κλαίγε, πίνε, προχώρα, λέγε, μη βράζεις, μη δίνεις, κατέβαινε

Σεñ. 279

- Άσκηση 4
1. Βάζεις
 2. Μην τρώτε
 3. Πλένετε
 4. Μη μαγειρεύεις
 5. Μη χρησιμοποιείτε
 6. Μη ρίχνεις
 7. Μη βράζεις

- Άσκηση 5
1. Μη ρίχνετε
 2. πάρε
 3. Πες μου
 4. Δώσε μου
 5. Στρώσε
 6. Βάλε
 7. Μην τρως
 8. μαγειρεύε
 9. παραγγέλνετε
 10. δίνετε
 11. Κράτα
 12. χόρευε
 13. Μάθε

- Άσκηση 6
1. Τρώτε
 2. Αγοράζετε
 3. Περιπατάτε
 4. Μη βάζετε
 5. Μην πίνεις
 6. Μη χρησιμοποιείς
 7. Ανέβα
 8. Κατέβα
 9. Φάε
 10. Τρώτε
 11. Βάλτε, αδυνατίστε
 12. Αλλάξτε

Σεñ. 280

- Άσκηση 7 **Όχι:** Μην τρώτε γλυκά, Μην είστε πολλές ώρες στον υπολογιστή, Αποφεύγετε τα ξενύχτια, Μην πίνετε ποτά

- Ναι:** Τρώτε φρούτα και λαχανικά, Πηγαίνετε βόλτες, Κάνετε μικρά διαλείμματα, Ακούτε μουσική

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σεñ. 281

- Άσκηση 1 1α, 2β, 3γ, 4γ, 5α, 6γ, 7β

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σεñ. 282

- Άσκηση 1
1. κατάγματα
 2. παθολόγος
 3. βιαστικά
 4. κώδικας οδικής κυκλοφορίας
 5. αναρρωτική άδεια
 6. τροχαία
 7. τροφική δηλητηρίαση
 8. ασθενοφόρο
 9. έχεις χρόνο
 10. έκανα τη χάρη
 11. φανάρια
 12. ζώνη ασφαλείας

- Άσκηση 2 1δ, 2ε, 3γ, 4β

- Άσκηση 3 1ε, 2ζ, 3β, 4δ, 5α, 6η, 7γ

Σεñ. 283

Άσκηση 4

0	Π	Ο	Μ	Α	Λ	Λ	Ε	Ρ	Γ	Ι	Α	Ξ	Θ	Ι	Ε	Χ
1	Π	Κ	Ι	Ν	Ψ	Α	Ρ	Ο	Τ	Α	Β	Ε	Ρ	Ν	Α	Μ
2	Α	Λ	Ο	Κ	Μ	Ι	Ζ	Α	Λ	Ι	Ζ	Ο	Μ	Α	Ι	Λ
3	Β	Ι	Σ	Τ	Ο	Μ	Α	Χ	Ι	Θ	Ι	Υ	Φ	Ε	Ρ	Ο
4	Α	Π	Ο	Κ	Ρ	Ο	Ι	Ε	Π	Ε	Ι	Γ	Ο	Ν	Τ	Α
5	Ζ	Α	Κ	Τ	Ι	Ν	Ο	Γ	Ρ	Α	Φ	Ι	Α	Τ	Α	Ι
6	Σ	Τ	Ο	Ξ	Ο	Κ	Ο	Τ	Ε	Ρ	Κ	Ρ	Α	Ν	Ο	Σ
7	Α	Π	Ο	Δ	Ι	Α	Σ	Τ	Α	Υ	Ρ	Ω	Σ	Η	Ν	Η
8	Μ	Ι	Α	Β	Ο	Υ	Π	Α	Υ	Σ	Ι	Π	Ο	Ν	Ο	Ι
9	Χ	Ω	Ρ	Ο	Γ	Ο	Σ	Ε	Ι	Ν	Λ	Ι	Π	Α	Ρ	Α

Σεñ. 284

- Άσκηση 5**
1. Ο λαιμός	11. Ο εγκέφαλος
2. Ο ώμος	12. Τα χείλη
3. Ο αντίχειρας	13. Ο καρπός
4. Τα δάχτυλα	14. Η καρδιά
5. Η παλάμη	15. Οι πνεύμονες
6. Το στήθος	16. Το στομάχι
7. Η μέση	17. Οι μύες
8. Ο αφαλός	18. Τα οστά
9. Το γόνατο	19. Τα νεύρα
10. Ο αστράγαλος	

Σεñ. 285

- Άσκηση 6**
1. ορθοπεδικός	6. παιδίατρος
2. χειρουργός	7. οφθαλμίατρος
3. ψυχολόγος	8. ωτολαρυγγολόγος
/ ψυχίατρος	9. γυναικολόγος
4. πνευμονολόγος	10. ακτινολόγος
5. δερματολόγος	11. καρδιολόγος

Σεñ. 286

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
βιάζομαι	βιασύνη	βιαστικός
ζαλιζομαι	ζαλάδα, ζάλη	ζαλισμένος
σπάζω	σπάσιμο	σπασμένος
–	αλλεργία	αλλεργικός
–	οδός	οδικός
κυκλοφορώ	κυκλοφορία	κυκλοφοριακός
δηλητηριάζω/ δηλητηριάζομαι	δηλητηρίαση	δηλητηριασμένος
αναρρώνω	ανάρρωση	αναρρωτικός

Σεñ. 287

- Άσκηση 9**
1. βιαστικά	9. οδοντίατροι
2. φανάρια	10. λιπαρά
3. διασταύρωση	11. αλλεργίες
4. στομάχι	12. λαιμό
5. επείγοντα	13. μέση
6. καρδιολόγοι	14. μύες
7. εγκέφαλο	15. εξετάσεις αίματος
8. δέρμα	

Σεñ. 288

- Άσκηση 1**
1. βότανα	5. ποτό
2. ζεστό	6. κρασί
3. κουταλιές	7. τραπέζι
4. μεζέδες	

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σεñ. 289

- Άσκηση 2**
- χιόνια, χιόνια
 - κούνα, κούνα
 - προξενώ, προξενιό
 - νιάτα, να' τα
 - χάλια, χάλα

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σεñ. 290 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Θα λειτουργεί καλύτερα η καρδιά μας.
2. Θα παίρνουν καθημερινά χάπια σοκολάτας ή θα πίνουν ένα εικονικό φάρμακο.
3. Θα έχουν συγκεντρώσει πολλά και σημαντικά στοιχεία.

Σεñ. 291 «...και παρατηρώ»

1. Είναι σε χρόνο Μέλλοντα.
2. Στη στήλη Α δηλώνεται κάτι που θα γίνει μία φορά, ενώ στη στήλη Β δηλώνεται κάτι που θα γίνεται συνέχεια, ή πολλές φορές.
3. Και η στήλη Γ αφορά πράξεις που θα έχουν ολοκληρωθεί στο μέλλον πριν από μια συγκεκριμένη στιγμή.

Σεñ. 292

- Άσκηση 2**
- θα πλέκω, θα τρέχω, θα ξυπνάω,
θα δίνω, θα βγαίνω, θα δείχνω,
θα γελάω, θα ποτίζω,
θα φοράω, θα χαρίζω

- Άσκηση 3**
1. θα μείνει	7. Θα τρώω, θα κόψω
2. Θα πηγαίνετε	8. Θα μπειτε
3. θα πάμε	9. θα περάσουμε,
4. θα σου λέω	θα βουτάμε,
5. θα παραγγείλετε	θα πηγαίνουμε,
6. Θα παίρνετε	θα διασκεδάζουμε

Σεñ. 293

- Άσκηση 5**
1. θα βγαίνετε	9. θα κουβεντιάζουμε
2. θα καταλάβετε	10. θα περάσει
3. Θα γελάει	11. θα ηρεμήσετε
4. θα μιλάει	12. θα ξεπεράσετε
5. θα σας
ταλαιπωρήσει	13. θα βγει
6. θα σας κλείσει	14. θα πάτε
7. Θα προσκαλέσω	15. θα κοιτάζετε
8. θα μαγειρέψω	16. θα σας έρθει
	17. θα πονάνε

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 295

Άσκηση 3 α2, β1, γ2, δ3, ε1, στ2, ζ3, η1, θ1, ι2, ια3

Σελ. 296

- Άσκηση 4
1. μειώνουν	8. κάψουμε
2. αντοχή	9. ενέργεια
3. υδατάνθρακες	10. βιταμίνες
4. τα ζυμαρικά	11. λαχανικά
5. διατροφής	12. οργανισμός
6. πρωτεΐνες	13. πρωινό
7. γαλακτοκομικά προϊόντα	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 298

- Άσκηση 1
- σκοπός της αναφοράς – εισαγωγή
 - κριτική για τη μαγειρική
 - κριτική για τους υπαλλήλους

- κριτική για το κόστος
- κριτική για τους χώρους
- συμπέρασμα – συνολική αξιολόγηση

Σελ. 299

- Άσκηση 3
- Υ: υγιεινός
Γ: γεύσεις
Ε: εστιατόριο
Ι: βιταμίνες
Α: λαχανικά

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σελ. 300

- Άσκηση 1
1. σωστή	4. ρύζι	7. νόστιμο
2. αγγούρια	5. ψυγείο	
3. σαλάτα	6. στραπατσάδα	

Άσκηση 2 Η ελληνική χωριάτικη σαλάτα γίνεται με ντομάτα, αγγούρι, κρεμμύδι και συχνά έχει και παξιμάδι και τυρί φέτα. Θέλει σίγουρα αλάτι και ελαιόλαδο.

Ενότητα 8

ΜΑΘΕ ΤΕΧΝΗ ΚΙ ΑΣ' ΤΗΜΕ...

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 302-303

Άσκηση 1 α. Εξετάσεις: Συμβουλές επιτυχίας και προόδου

Άσκηση 2 1δ, 2θ, 3ζ, 4ι, 5ε, 6β

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 304

- Άσκηση 1
1. μελέτη	7. ευθύνεται
2. παρατήσετε	8. ύλη
3. συμμετέχετε	9. προσπαθήσετε
4. αποτύχετε	10. διαγώνισμα
5. κεφάλαια	11. οργανώστε
6. σχολή	

Άσκηση 2 1ε, 2α, 3στ, 4β, 5δ

Σελ. 305

Άσκηση 3

0	Α	Β	Η	Ε	Π	Α	Ν	Α	Λ	Η	Ψ	Η	Ε	Ρ	Τ	Η	Κ	Λ	Θ
1	Ε	Γ	Κ	Ι	Λ	Ο	Π	Α	Σ	Ρ	Δ	Ι	Α	Λ	Ε	Ι	Μ	Μ	Α
2	Ν	Α	Π	Α	Π	Α	Γ	Α	Λ	Ι	Α	Ξ	Ι	Κ	Ω	Ο	Π	Ε	Ρ
3	Ε	Γ	Τ	Η	Ξ	Σ	Υ	Ν	Ε	Ρ	Γ	Α	Σ	Ι	Α	Β	Ι	Ο	Σ
4	Β	Α	Θ	Μ	Ο	Λ	Ο	Γ	Ω	Γ	Η	Ξ	Κ	Ι	Ρ	Τ	Κ	Λ	Ν
5	Χ	Ρ	Τ	Υ	Η	Β	Ν	Μ	Θ	Κ	Λ	Ε	Ξ	Η	Γ	Ω	Ρ	Ε	Κ
6	Α	Σ	Τ	Ρ	Α	Τ	Η	Γ	Ι	Κ	Η	Θ	Ο	Λ	Ε	Β	Ε	Κ	Α
7	Ζ	Η	Γ	Φ	Ρ	Θ	Α	Ρ	Ρ	Ο	Σ	Ι	Β	Γ	Φ	Ρ	Η	Ε	Τ

Σελ. 306

Άσκηση 4

- 1^η παράγραφος – υποψήφιος = αυτός που συμμετέχει σε εξετάσεις ή διαγωνισμό
– εξετάσεις = έλεγχος των γνώσεων κάποιου
- 2^η παράγραφος – υπολογίστε = λογαριάζω
– βαθμούς = μέτρο που δείχνει την ικανότητα κάποιου

- 3^η παράγραφος – *καλύψετε* = ολοκληρώνω, συμπληρώνω
 – *κενά* = έλλειψη, αδυναμία, δυσκολία
 – *αδυναμίες* = έλλειψη δυνατότητας
- 6^η παράγραφος – *χαλαρώστε* = ξεκουράζομαι
 – *προχωρήστε* = συνεχίζω

Σελ. 307

- Άσκηση 5 1ε, 2δ-ιγ, 2ιγ, 3ιβ, 4β, 4ια, 4η, 5α, 6ζ, 7θ, 8β, 8η, 9γ, 10β, 10στ, 10η, 11η
- Άσκηση 6 1. Σωστό 3. Λάθος 5. Λάθος
 2. Λάθος 4. Σωστό 6. Σωστό

Σελ. 308

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
αισθάνομαι	συναίσθημα	συναισθηματικός
–	υποψηφιότητα	υποψήφιος
αγχώνω/ αγχώνομαι	άγχος	αγχωμένος/ αγχωτικός
εξετάζω/ εξετάζομαι	εξέταση/ εξεταστής	εξεταστικός
προσπαθώ	προσπάθεια	–
βαθμολογώ	βαθμός/ βαθμολογητής	–
–	σχολείο	σχολικός
ξεκουράζω/ ξεκουράζομαι	ξεκούραση	ξεκούραστος
μελετώ	μελέτη	–
σημειώνω	σημειώσεις	σημειωμένος
διαβάζω	διάβασμα	–
–	θάρρος	θαρραλέος

Σελ. 309

- Άσκηση 8 1. άγχος 6. συναισθήματα
 2. βαθμολογητές 7. Μελετήστε
 3. θαρραλέοι 8. σημειώσεις
 4. εξεταστές 9. σχολείο
 5. ξεκούραστοι 10. υποψηφίων

Σελ. 312

- Άσκηση 1 1γ, 2στ, 3α, 4ε, 5β

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 314 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Στην οικογένειά του.
2. Μπορεί να το στηρίξει, αλλά όχι χωρίς την οικογένεια.
3. Στοχεύει στη στήριξη της οικογένειας και των παιδιών.
4. Τα προγράμματα που πραγματοποιούνται στο «Εργαστήρι Πολιτισμού».

5. – 1^η σειρά, *που*: αναφέρεται στο πρώτο σχολείο, δηλαδή στην οικογένεια.
 – *Ό,τι*: οτιδήποτε προσφέρει το σχολείο.
 – 2^η παράγραφος, *που*: αναφέρεται στα προγράμματα.
 – *Όποιοι/όποιες*: αυτοί οι οποίοι επιθυμούν.
 – *Όσοι*: αυτοί οι οποίοι.
 – *Όσες*: οι οικογένειες οι οποίες αντιμετωπίζουν... .

Σελ. 315 «...και παρατηρώ»

1. *όσος-όση-όσο, όποιος-όποια-όποιο*
2. Από το γένος, τον αριθμό και την πτώση του ουσιαστικού που ακολουθεί.

Διαφορές στις προτάσεις

- α. Το *πού* είναι ερωτηματικό ενώ το *που* είναι αναφορικό και μπορεί να αντικατασταθεί από τα *ο οποίος, η οποία, το οποίο*.
- β. Το *ότι* είναι ειδικός σύνδεσμος και το *ό,τι* αναφορική αντωνυμία και μπορεί να αντικατασταθεί από το *οτιδήποτε*.

Σελ. 316

- Άσκηση 1 1. όποιο 5. Όποιος 9. Όποια
 2. Ό,τι 6. όσο μπορούσα 10. Μαρία που
 3. Ό,τι 7. Όποιος
 4. Όποιος 8. Όποιος

- Άσκηση 2 1. Όσοι 3. που 5. όσοι 7. όποιοι
 2. που 4. όσους 6. ό,τι

Σελ. 317

- Άσκηση 3 1. το οποίο 5. όποιοι/όσοι 9. όσες
 2. Όποια 6. που 10. όποια
 3. που 7. οι οποίες 11. όσα/όποια
 4. που 8. τις οποίες/που 12. Όποιο

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 318

- Άσκηση 1 1. α. τονίσουν τα προτερήματά τους.
 β. καλύψουν τα μειονεκτήματά τους.
2. α. η κατάρτιση.
 β. η επαγγελματική εμπειρία.
 γ. η γνώση της αγοράς εργασίας.
 δ. ο επαγγελματισμός.
 ε. οι πολλές δεξιότητες.
3. α. στο ξεκίνημα της καριέρας.
 β. έμπειρους επαγγελματίες.
4. α. να οργανώσουν το βιογραφικό τους.
 β. να παρακολουθήσουν μαθήματα για τη συνέντευξη.
5. α. δυναμισμό. γ. θετική σκέψη.
 β. επιμονή. δ. αυτοπεποίθηση.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 319

- Άσκηση 1
1. βιογραφικό	7. επαγγελματικός
2. μειονεκτήματα	προσανατολισμός
3. αυτογνωσία	8. προτερήματα
4. κατάρτιση	9. στόχους
5. συνέντευξη	10. καριέρας
6. αυτοπεποίθηση	11. δεξιότητες

Άσκηση 2 1ζ, 2α, 3η, 4θ, 5γ, 6β, 7δ, 8στ

Σελ. 320

Άσκηση 3

0	A	Γ	Δ	Υ	N	A	M	I	Σ	M	O	T	O	Π	O
1	Σ	E	Π	A	Γ	Γ	E	Λ	M	A	T	I	Σ	M	O
2	A	K	P	O	P	Γ	A	N	Ω	M	E	N	O	P	Ξ
3	E	N	A	Λ	I	E	P	Γ	O	Δ	O	T	H	Σ	T
4	A	Π	I	P	M	Χ	Γ	K	P	I	Σ	H	Ω	Z	I
5	M	Π	E	P	I	O	P	I	Σ	M	E	N	O	Σ	H
6	X	A	Φ	H	E	Π	I	M	O	N	H	T	Λ	H	Ψ
7	Δ	I	A	Θ	I	Θ	T	M	K	Λ	E	I	Δ	I	O
8	Σ	E	X	T	E	N	Θ	A	P	P	Υ	N	Ω	K	Ω

Άσκηση 4 1στ, 2ε, 3α, 4ζ, 5η, 6β, 7γ

Σελ. 321

- Άσκηση 5
1. δικαστής	12. κρεοπώλης
2. ξεναγός	13. αεροσυνοδός
3. μεταφραστής	14. ναύτης
4. γραφίστρια	15. εργάτης
5. πιλότος	16. ηλεκτρολόγος
6. πυροσβέστης	17. υδραυλικός
7. τροχονόμος	18. μελισσοκόμος
8. βιβλιοπώλης	19. κηπουρός
9. καπετάνιος	20. αγρότης
10. μηχανοδηγός	21. ράφτης
11. ανθοπώλης	22. μοδίστρα

Σελ. 322

Άσκηση 6 1η, 2β, 3ι, 4α, 5γ, 6ιβ, 7ια, 8δ, 9ιδ, 10στ, 11ζ, 12ε, 13θ

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
συμβουλευώ	συμβουλή σύμβουλος	συμβουλευτικός
-	επάγγελμα επαγγελματίας	επαγγελματικός
-	δυναμισμός δύναμη	δυναμικός
ενθαρρύνω	ενθάρρυνση	ενθαρρυντικός

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
οργανώνω	οργάνωση	οργανωμένος οργανωτικός
-	ανεργία	άνεργος
επιμένω	επιμονή	επίμονος
-	τουρισμός τουρίστας	τουριστικός
εμπορεύομαι	εμπόριο	εμπορικός

Σελ. 323

- Άσκηση 8
1. εργοδότη	9. αγορά εργασίας
2. εμπειρία	10. επαγγελματισμός
3. συμβουλές	11. δεξιότητες
4. προτερήματα	12. οργανώσουν
5. αρνητικά	13. δυναμισμό
6. στόχο	14. επιμονή
7. οργανωμένο	15. συνέντευξη
8. κατάλληλο	16. αυτοπεποίθηση

Σελ. 324

- Άσκηση 1
1. επιστημονικό	4. κλίση	7. επάγγελμα
2. σχολεία	5. μηχανικός	8. σπουδές
3. πρέσβης	6. δούλεψε	9. φήμη

ΠΡΟΦΟΡΑ

Σελ. 325

- Άσκηση 1 Οι λέξεις μοιάζουν στον αριθμό συλλαβών, φαίνεται να έχουν τα ίδια φωνήεντα και τον ίδιο τονισμό.

Σελ. 326

Άσκηση 3

	Θα φύγεις			Θα έρθεις		
	λύπη	έκπληξη	θυμός	έκπληξη	απορία	θυμός
1.	✓			1.	✓	✓
2.		✓		2.		
3.			✓	3.		✓

	Ο Γιώργος πέταξε για Ρώμη σήμερα το πρωί		
	χαρά	έκπληξη	ερώτηση
1.		✓	
2.	✓		
3.			✓

	Η Μαρία αγαπά τον Δημήτρη			Το καλοκαίρι θα πάω στη Μήλο με την Ελένη		
	Ποιος;	Τι;	Ποιον;	Πότε;	Πού;	Με ποιον;
1.	✓			1.	✓	
2.		✓		2.		✓
3.			✓	3.		✓

Άσκηση 4 1. $2 + (5 \times 3) =$ 3. $(45 \times 5) - 8 =$
2. $45 - (5 \times 8) =$ 4. $5 + (9 - 2) =$

Άσκηση 5 Η Μαρία μπορεί να φάει **ή** ψωμί και τυρί **ή** ψωμί και γιαούρτι.

Η Ελένη μπορεί να φάει **ή** ψωμί και τυρί **ή** γιαούρτι.

Η Μαρία θα πάει **ή** στη Μύκονο και στη Σαντορίνη **ή** στην Αμοργό.

Η Ελπίδα θα πάει **ή** στη Μύκονο και στη Σαντορίνη **ή** στη Μύκονο και την Αμοργό.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 327 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Ο Διευθυντής και ο κ. Μαυρίδης.
2. Ένα τρίτο πρόσωπο, το οποίο αναφέρεται στον Διευθυντή και στον κ. Μαυρίδη.

Σελ. 328 «Βλέπω και παρατηρώ»

- α. Οι κύριες προτάσεις γίνονται (δευτερεύουσες) προτάσεις με το *να* και το β' πληθυντικό γίνεται γ' ενικό.
- β. Οι κύριες προτάσεις γίνονται (δευτερεύουσες) προτάσεις με το *ότι* και το α' ενικό γίνεται γ' ενικό.
- γ. Οι κύριες ερωτηματικές προτάσεις γίνονται (δευτερεύουσες) προτάσεις με το *αν* και το β' πληθυντικό πρόσωπο (πληθυντικός ευγενείας) γίνεται γ' ενικό.
- δ. Οι κύριες ερωτηματικές προτάσεις γίνονται (δευτερεύουσες) προτάσεις με το *πότε* και το *γιατί* και το β' πληθυντικό πρόσωπο (πληθυντικός ευγενείας) γίνεται γ' ενικό.
- ε. Οι δευτερεύουσες προτάσεις με το *όταν* παραμένουν όπως είναι και το α' ενικό γίνεται γ' ενικό.

- Άσκηση 1**
1. Η γραμματέας με ρώτησε αν θέλω να μιλήσω με τον δικηγόρο.
 2. Η καθηγήτρια μου ζήτησε να αφήσω τον φάκελο πάνω στο γραφείο.
 3. Ο βιβλιοπώλης μου είπε να μην το κάνω αυτό ποτέ ξανά μέσα στο μαγαζί του.
 4. Ο γιατρός μου είπε ότι μπορώ αν θέλω να περάσω το απόγευμα από το γραφείο του.
 5. Η μεταφράστριά μου είπε ότι δουλεύει πολύ γιατί μεταφράζει ένα βιβλίο στη γαλλική γλώσσα.
 6. Ο εργάτης με ρώτησε πότε μπορώ να του δώσω τα χρήματα.
 7. Ο σερβιτόρος με ρώτησε τι θα παραγγείλω.
 8. Η μαμά με ρώτησε αν θα πάω στο σχολείο.

Σελ. 329

- Άσκηση 2**
1. Φέτος θα καλλιεργήσω πολλές πατάτες.
 2. Η προσγείωση θα καθυστερήσει.
 3. Θέλετε καφέ;
 4. Δεν θα πάμε εκδρομή γιατί θα βρέξει.
 5. Γιατί είσαι θυμωμένος;
 6. Κάντε εξετάσεις.
 7. Πότε φύγατε από το σπίτι;
 8. Βάλτε θερμομότρο.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 331

- Άσκηση 3** α1, β2, γ1, δ1, ε1-2-3, στ1, ζ3, η1, θ3, ι3, ια1, ιβ3, ιγ2

Σελ. 332

- Άσκηση 4**
1. ωράριο	7. βγάζω
2. υποχρεωμένοι	8. ευθύνη
3. σταθερός	9. δημιουργική
4. δουλειά	10. μισθό
5. ετοιμότητα	11. τυπογραφείο
6. συγγραφέας	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 334

- Άσκηση 1**
1. Εισαγωγή – περιγραφή επαγγέλματος
 2. Τυπικά επαγγελματικά προσόντα
 3. Θετικά στοιχεία του χαρακτήρα
 4. Επίλογος – συμπέρασμα

Άσκηση 2 *Προσόντα δασκάλου:* καλός, επιτυχημένης, σημαντικό, παρακολουθεί εξελίξεις, χρήσιμα στη διδασκαλία, να προετοιμάζεται, να αφιερώνει, ταλέντο, καλό χαρακτήρα, αγάπη, ενδιαφέρον, κλειδί της επιτυχίας, υπομονή, όχι αυστηρότητα, θετικά αποτελέσματα, να καλλιεργεί τη συνεργασία

Σελ. 335

- Άσκηση 3**
- Ε: επάγγελμα
Ρ: μόρφωση
Γ: γνώση
Α: επιτυχία
Σ: σπουδές
Ι: σημαντική
Α: προσόντα

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

- Σελ. 336**
1. νέοι	4. υπερωρίες	7. μεροκάματο
2. κουβαλάει	5. ξυπνάει	8. μήνας
3. δουλεύει	6. τεμπελάκος	9. δημιουργία

Ενότητα 9

ΑΠΟ ΜΑΡΤΗ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 338

- Άσκηση 1 1. β
2. α: 3-6, β: 5-7, γ: 2-4, δ: 1

Σελ. 339

- Άσκηση 2 1. Σωστό 3. Λάθος 5. Λάθος
2. Σωστό 4. Λάθος 6. Λάθος

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 340

- Άσκηση 1 1. ψύχρα 4. ισχυρές 7. μετεωρολόγοι
2. σταδιακά 5. παράλια
3. άνεμοι 6. πνέουν

- Άσκηση 2 1η, 2θ, 3στ, 4α, 5β, 6δ, 7ι, 8γ, 9ε

Σελ. 341

Άσκηση 3

0	A	N	B	P	O	N	T	H	E	Ψ	E	Σ	Γ	H	T	A
1	Φ	Λ	A	M	O	Π	A	Γ	Ω	N	I	A	A	Σ	Δ	Φ
2	Γ	K	A	Υ	Σ	Ω	N	A	E	Γ	T	Θ	E	Λ	A	T
3	H	Λ	I	O	Φ	A	N	E	I	A	Θ	A	Σ	T	I	A
4	I	T	K	A	T	A	I	Γ	I	Δ	A	I	T	Φ	H	Σ
5	O	K	T	O	P	E	I	N	H	E	P	I	K	H	Φ	A
6	K	H	Π	E	I	P	Ω	T	I	K	H	E	Λ	Λ	A	Δ

Σελ. 342

- Άσκηση 4 1. δυνατοί/ισχυροί Καλοκαίρι Χειμώνας
2. μέτριοι 40: καύσωνας 15: ψύχρα
3. ασθενείς 30: ζέστη 5: κρύο
20: δροσιά -5: παγωνιά

Άσκηση 5

5^η παράγραφος - *θα ξεπεράσει* = φτάνω πέρα από ένα συγκεκριμένο όριο

7^η παράγραφος - *θα ξεπεράσει* = φτάνω πέρα από ένα συγκεκριμένο όριο
- *μέτριος* = ούτε πολύ μικρός ούτε πολύ μεγάλος

Σελ. 343

- Άσκηση 6 1. Λάθος 4. Σωστό
2. Λάθος 5. Σωστό
3. Λάθος 6. Σωστό

Άσκηση 7

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
βροντάω	βροντή	βροντερός
αστράφτω	αστραπή	αστραφετός
ψυχραίνω	ψύχρα	ψυχρός
χαμπλώνω	-	χαμπλός
γλυκαίνω	γλύκα	γλυκός
ανοίγω	άνοιξη	ανοικτός
ζεσταίνω	ζέστη	ζεστός
υγραίνω	υγρασία	υγρός
αυξάνω	αύξηση	αυξημένος
βρέχω	βροχή	βροχερός
παγώνω	παγωνιά	παγωμένος
χιονίζει	χιόνι	χιονισμένος
-	ασθένεια	ασθενής
συννεφιάζει	σύννεφο/ συννεφιά	συννεφιασμένος

Σελ. 344

- Άσκηση 8 1. θερμοκρασία 5. κακοκαιρία
2. πνέουν 6. ισχυρές
3. καταιγίδες 7. ηλιοφάνεια
4. άνεμοι

Σελ. 345

Άσκηση 9 1α, 2β, 3στ, 4ε, 5η, 6ζ, 7δ

Άσκηση 10 β17, γ1, δ2, δ3, δ4, δ5, ε7, ε10, ε13, ε15, ε21, ε26, ε28, στ6, στ16, στ19, στ20, στ22, στ23, στ24, στ25, στ27, στ29, ζ8, ζ9, ζ11, ζ12, ζ14, ζ18

Σελ. 348

Άσκηση 1 1γ, 2β, 3ε, 4δ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Σελ. 349 «Βλέπω και παρατηρώ»

1. Πατί, ενώ δεν έχουν σπουδάσει μπορούν να το κάνουν.
2. Κάνουν τις προβλέψεις τους όπου κι αν βρίσκονται.

3. Γιατί λένε ότι ερμηνεύουν τα φαινόμενα όπως θέλουν.
4. Όταν ο χειμώνας πρόκειται να είναι βαρύς.
5. Όταν πλησιάζει καταιγίδα.
6. Όταν έχει φωτεινό κύκλο γύρω του.
7. Γιατί κάθισε σε ένα όμορφο μέρος με ζεστό και καλοκαιρινό καιρό.
8. Ενώ συζητούσε η παρέα και έπινε τον καφέ της.
9. Καθώς ερχόταν στο καφενείο.

Σελ. 350 «...και παρατηρώ»

- α. 6, 8, 9 β. 4, 7 γ. 1, 5 δ. 2 ε. 3

- Άσκηση 1**
1. Σκέφτομαι να πάω στην Κρήτη, **επειδή** ο καιρός...
 2. Έτσι **όπως** πάει ο καιρός...
 3. **Επειδή** έχει πολλά κιλά...
 4. ...το πλοίο **δεν ταξίδεψε** κανονικά.
 5. **Επειδή** δεν τρώω...
 6. **Ενώ** κολυμπούσαμε...

Σελ. 351

- Άσκηση 2** 1α, 2δ, 3η, 4γ, 5ζ, 6θ, 7στ, 8ε

- Άσκηση 3** 1β, 2α, 3γ, 4β, 5α

- Άσκηση 4**
1. όπου 4. Αν και
 2. επειδή 5. Μόλις
 3. όπου 6. Όπως

Σελ. 352

- Άσκηση 5**
1. επειδή 5. Ενώ
 2. Αν και 6. Αν και
 3. Μόλις 7. επειδή
 4. Αν και 8. Ενώ / αν και

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 353

- Άσκηση 1**
1. τοξικά αέρια
 2. ήταν πιο αργός (διαφορετικός)
 3. α. λιώνουν οι πάγοι,
β. αυξάνονται οι καταιγίδες,
γ. προκαλούνται τυφώνες
 4. στις αγροτικές καλλιέργειες
 5. α. χημικά απόβλητα
β. σκουπίδια
γ. φυτοφάρμακα
 6. δεν είναι αποτελεσματική

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

Σελ. 354

- Άσκηση 1**
1. περιβάλλον	8. φυτοφάρμακα
2. μόλυνση	9. βιομηχανίες
3. κλίμα	10. πλημμύρες
4. συσκευασίες	11. καλλιέργειες
5. τοξικά	12. ξηρασία
6. πυρκαγιές	13. πλανήτη
7. ατμόσφαιρα	14. τυφώνες

Σελ. 355

Άσκηση 2

0	Ι	Ε	Τ	Σ	Ι	Μ	Κ	Θ	Ω	Π	Ο	Λ	Ο	Σ	Ε
1	Χ	Α	Ι	Σ	Υ	Σ	Κ	Ε	Υ	Α	Σ	Ι	Α	Τ	Ε
2	Η	Λ	Ο	Α	Π	Ο	Ρ	Ρ	Ι	Μ	Μ	Α	Τ	Ω	Ν
3	Ε	Α	Κ	Ε	Θ	Ε	Ρ	Μ	Ο	Κ	Η	Π	Ι	Ο	Υ
4	Ο	Ι	Τ	Σ	Δ	Ρ	Υ	Α	Π	Ο	Φ	Α	Γ	Ι	Α
5	Ρ	Υ	Ο	Ι	Κ	Ο	Σ	Υ	Σ	Τ	Η	Μ	Α	Θ	Σ
6	Δ	Σ	Ω	Ι	Χ	Ω	Μ	Α	Τ	Ε	Ρ	Η	Ο	Δ	Ο
7	Λ	Ι	Δ	Ι	Γ	Μ	Ε	Δ	Α	Φ	Ο	Σ	Δ	Ο	Π
8	Π	Ρ	Α	Ν	Α	Κ	Υ	Κ	Λ	Ω	Ν	Ε	Τ	Α	Ι

Σελ. 356

- Άσκηση 3** 1η, 2ζ, 3στ, 4δ, 5γ, 6β, 8ε, 9ε, 10α, 11γ, 12δ, 13ζ, 14στ, 15β, 16β, 17α, 18ε, 19δ, 20γ, 21ζ, 22η, 23στ, 24θ.

Σελ. 357

- Άσκηση 4** 1ε, 2β, 3α, 4γ, 5δ

- Άσκηση 5** 1β, 1δ, 2γ, 3στ, 4α

Άσκηση 6

ρήμα	ουσιαστικό	επίθετο
μολύνω	μόλυνση	-
μυρίζω	μυρωδιά	-
παράγω	παραγωγή	παραγωγικός
ρυπαίνω	ρύπανση	-
απειλώ	απειλή	απειλητικός
-	δάσος	δασικός
εξαφανίζω	εξαφάνιση	εξαφανισμένος
ανακυκλώνω	ανακύκλωση	ανακυκλωμένος
καλλιεργώ	καλλιέργεια	καλλιεργημένος
-	αγρότης	αγροτικός

Σελ. 358-359

- Άσκηση 7**
1. βιομηχανίες	5. ποτάμια	9. έδαφος
2. απορριμμάτων	6. μειώνει	10. ρύπανσης
3. αλουμίνιο	7. αυξάνει	
4. χημικά	8. τοξικές	

Σελ. 360

- Άσκηση 1**
1. ποτάμια	3. πουλιά	5. ψαριών
2. οικοσύστημα	4. κλίμα	6. φυτών

ΠΡΟΦΟΡΑ**Σελ. 361**

- Άσκηση 1**
α. καλιά	γ. νόμοι	ε. μόνο
β. κάλια	δ. νομοί	στ. μονό

- Άσκηση 2** α1, β3, γ2, δ5, ε6, στ4

- Άσκηση 3**
1. μόνο	8. πάνω	15. αξία
2. δουλειές	9. κάλλη	16. πολύ
3. πολλοί	10. φίλοι	17. καλή
4. όμως	11. δουλειά	18. έξοχη
5. βρόμα	12. κανείς	19. εξοχή
6. βρομά	13. Κανείς	
7. καλή	14. άξια	

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ**Σελ. 362 «Βλέπω και παρατηρώ»**

Ερωτήσεις:

1. Δεν θα ήταν τόσο μολυσμένη η ατμόσφαιρα, θα εξοικονομούσαμε καύσιμα και χρήματα.
2. Καταναλώνουμε περισσότερα καύσιμα, μολύνουμε περισσότερο την ατμόσφαιρα και χαλάμε τα φρένα του αυτοκινήτου.
3. Αν έχει μποτιλιάρισμα και είμαστε σταματημένοι για περισσότερο από 3 λεπτά.
4. Θα πρέπει να τα αλλάξουμε γιατί είναι επικίνδυνα για την οδήγηση. Επίσης, το αυτοκίνητο καταναλώνει περισσότερη βενζίνη.

Σελ. 363 «...και παρατηρώ»

1. Η ομάδα Α.
2. Η ομάδα Β.
3. Ενεστώτα, Μέλλοντα, Αόριστο, οριστική, υποτακτική και προστακτική.
4. Παρατατικό, Υπερσυντέλικο

Σελ. 364

- Άσκηση 1** 1γ, 2ιδ, 3η, 4ζ, 5α, 6ι, 7γ, 8ιβ, 9β, 10δ, 11ια, 12ιε, 13θ, 14ε

- Άσκηση 3**
1. καίγονται, έχουμε
 2. οδηγούμε, προστατεύουμε

3. έρθεις, θα σου κάνει
4. κλείσετε, εξοικονομείτε
5. ρωτήσει, δεν θα απαντήσω
6. βγεις, πάρε

Σελ. 365

- Άσκηση 4**
1. βάζουμε	7. θα έχουμε
2. Αν φυτέψει	8. Αν δεν θέλετε
3. θα καλύτερέψει	9. καλλιεργήστε
4. Αν φροντίσουμε	10. Αν φυτέψετε
5. θα είναι	11. θα τρώτε
6. θα γίνουν	

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ**Σελ. 367**

- Άσκηση 3** β3, γ1, δ2, ε3, στ2-3, ζ3, η1/2, θ2, ι2

Σελ. 368

- Άσκηση 4**
1. ατμοσφαιρικής	5. μολύνει
2. καυσαέριο	6. παράγει
3. πλανήτη	7. ηχορύπανση
4. περιβάλλον	8. ανακυκλώνεται

Σελ. 370

- Άσκηση 1**
1. παρουσίαση του προβλήματος	3. πρώτη λύση	4. δεύτερη λύση
2. λύσεις που προτείνονται	5. τρίτη λύση	6. συμπέρασμα

- Άσκηση 2** είναι υποχρέωση όλων μας, πρέπει να..., δεν πρέπει να..., είναι πιο σωστό να..., ας προσέξουμε..., αυτό που πρέπει να κάνει ο καθένας

Σελ. 371

- Άσκηση 3**
- Π: ποτάμι
 Ε: εργοστάσια
 Ρ: φυτοφάρμακα
 Ι: έλλειψη
 Β: βρύση
 Α: ανακύκλωση
 Λ: σπατάλη
 Λ: μόλυνση
 Ο: οικονομία
 Ν: νερό

ΩΡΑ ΓΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**Σελ. 372**

- Άσκηση 1**
1. λιπάσματα	4. απόβλητα
2. χώμα	5. καθαρά
3. ποταμού	

ΕΝΟΤΗΤΕΣ 7-9

Σελ. 373

- Άσκηση 1**
1. Λάθος	4. Λάθος	7. Σωστό
2. Λάθος	5. Σωστό	
3. Λάθος	6. Λάθος	

- Άσκηση 2**
1. μπαγιάτικο	5. επικίνδυνος
2. ακατάλληλος	6. ασήμαντος
3. ασήμαντος	7. κουρασμένος
4. δυστυχώς	

- Άσκηση 3**
1. θρεπτικά	5. τοξικά αέρια
2. στο μαγείρεμα	6. εξετάσεις
3.τσιμπάει	7. συνέντευξη
4. κεραυνός	8. μηχανοδηγός

Σελ. 376

- Άσκηση 5** 1α, 2α, 3α, 4β, 5α, 6α, 7α, 8α, 9α, 10α, 11β, 12β, 13α, 14α, 15α

- Άσκηση 6**
1. Μην έρθεις	6. λες
2. Μην βλέπεις	7. Φέρε
3. Γέλασα	8. Όποιους
4. θα ξυπνήσουμε	9. όσες
5. θα μαγειρεύω	10. Όσα

1. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 377

Ερώτημα 1 1θ, 2ζ, 3γ, 4η, 5ε, 6β

Σελ. 378

Ερώτημα 2	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	ΘΕΡΜΗΣ	ΕΥΟΣΜΟΥ	ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ	ΠΟΛΙΧΝΗΣ
	Λειτουργία πριν από το 2000	✓				
	Ηλεκτρονικός υπολογιστής	✓				✓
	Δυνατότητα φωτοτύπησης	✓		✓		
	Συλλογή παιδικών βιβλίων		✓		✓	✓
	Εκδηλώσεις σε χώρο της βιβλιοθήκης		✓	✓	✓	
	Δανεισμός για περισσότερο από 15 μέρες		✓	✓		

Σελ. 379

Ερώτημα 3 1. Λάθος 3. Σωστό 5. Σωστό
2. Σωστό 4. Λάθος 6. Σωστό

Ερώτημα 4 1ζ, 2ι, 3β, 4η, 5ιγ, 6δ, 7ιβ

2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Σελ. 380

Ερώτημα 1

- Οι δύο άντρες ξεκίνησαν για τη Σκύρο τον μήνα **Αύγουστο**.
- Η Σκύρος είναι το πιο **μεγάλο** νησί των Βόρειων Σποράδων.
- Η απόσταση ανάμεσα στην Εύβοια και στη Σκύρο είναι περίπου **35 χλμ**.
- Στο νησί η μετακίνηση γίνεται με αυτοκίνητο ή με **λεωφορείο**.
- Η διάρκεια παραμονής των δύο αντρών στην περιοχή Μώλος ήταν **τρεις μέρες**.
- Οι δύο άντρες έπιναν καφέ και έμαθαν **την ιστορία** του νησιού.
- Στη Σκύρο έζησε ο μυθικός ήρωας **Αχιλλέας**.
- Στην πρωτεύουσα του νησιού είναι αδύνατη η μετακίνηση με **αυτοκίνητο**.
- Οι πιο γνωστές τοπικές γεύσεις της Σκύρου είναι **τα γλυκά και το τυρί**.
- Το πιο γνωστό ζώο στη Σκύρο είναι **το (Σκυριανό) αλογάκι**.
- Η διάρκεια της διαδρομής μέχρι το Κάστρο της Σκύρου είναι περίπου **2 ώρες**.

Ερώτημα 2

	Ξενοδοχείο Παλλάς	Ξενοδοχείο Αύρα
Στο κέντρο της πόλης	✓	
Οικογενειακή επιχείρηση	✓	✓
Περισσότερα από 50 δωμάτια	✓	
Παραδοσιακή διακόσμηση		✓
Εστιατόριο	✓	✓
Διοργάνωση κοινωνικών εκδηλώσεων	✓	
Πισίνα	✓	
Αθλητικές εγκαταστάσεις	✓	✓
Χώρος για παιδικές δραστηριότητες		✓
Οικονομικές προσφορές στο κοινό	✓	

Συνδεθείτε με το
www.greek-language.gr

γλώσσαν νωμάν

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (EFNIL)